

Les Tres Taifes CAMINO DEL CID

Guia Btt del Camino del Cid

www.caminodelcid.org

UTM Desarrollos

Tens davant de tu tres-cents intensos quilòmetres de natura salvatge, història, art i cicloturisme de deveres. Viatjaràs en el temps pels territoris dels principats islàmics de Saragossa, Toledo i Albarrasí i visitaràs paratges impressionants i poblets inoblidables. Segueix el Cid en la seua ruta per les Tres Taifes.

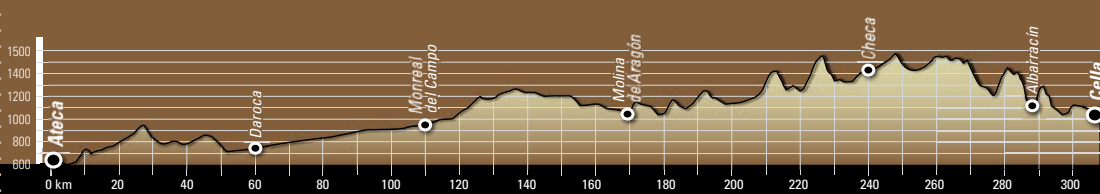
Pels vells regnes islàmics

Segons el Cantar, el Cid va lliurar la seua primera gran batalla contra un exèrcit islàmic a Alcocer, hui un despoblat prop d'Ateca. Amb la victòria obté diners, prestigi i més braços per a la guerra, la qual cosa li permet moure's lliurement entre les fronteres de les taifes de Toledo, Saragossa, i Albarrasí. Hi ha quatre llocs fonamentals: El Poyo del Cid, a Terol, on Rodrigo va consolidar una fortificació romana per a convertir-se-la en el centre d'operacions; Molina de Aragón, a Guadalajara, senyoriu governat per Aben Galbon, un musulmà aliat del Cid que li servirà fidelment i protegirà les seues filles; Albarrasí, a Terol, lloc de pas per a les hosts del Cid en el seu trànsit entre Castella i el Mediterrani; i Cella, on el Cid va convocar els qui volgueren acompanyar-lo a conquerir València.

▼ Mosaics de cultius als vessants de la serra de Santa Cruz (Castejón de Alarba)

¿Que et trobaràs?

Valls fèrtils, gorges i congosts fluvials; afraus, muntanyes d'alzina, savina i pinassa; serres agrestes amb abundància d'aus rupícules, cabres salvatges i diversos tipus de cèrvids. Quatre importants complexos emmurallats medievals: Calataiud, Daroca, Molina de Aragón i Albarrasí, que alhora són, juntament amb Oriola del Tremedal, conjunts historicoartístics. Excel·lents exemples d'arquitectura mudèjar, declarada Patrimoni de la Humanitat. El romànic de Daroca. La natura salvatge entre Molina de Aragón i Albarrasí: 100 quilòmetres en els quals travessaràs cinc espais naturals: el Parc Natural de l'Alto Tajo, Montes de Picaza, Tremedales de Orihuela, el Sabinar de Monverde d'Albarrasí i les Pinars de Ródeno. Tota la zona és, a més, un impressionant museu geològic a l'aire lliure amb falles, plecs, rius de pedra, dropstones i fenòmens erosius molt cridaners, com les torres de Chequilla. I, des d'Albarrasí, una de les obres més prodigioses de l'enginyeria romana: l'aqüeducte que unia Albarrasí amb Cella. I a Cella, el seu pou artesà, un dels més grans d'Europa.

FICHA	Distància 307 km	Ascens acumulat 4.550 m	Tram Btt Si
	Dificultat física Mitjana - Baixa	Descens acumulat 4.100 m	Senyalització Marques roges i GR
	Dificultat tècnica Baixa	Temps estimat 6 dies	IBP Índex dificultat 72

La senyalització

El Desterrament està senyalitzat amb la **marca blanca i roja** en els trams homologats com a GR-160 i amb **dobla marca roja** en la resta. En aquells trams on la **pedalabilitat** resulta complicada s'han buscat altres alternatives senyalitzades com a **trams Btt**. Quan trobes un **tram Btt** ignora la senyalització senderista i segueix els senyals Btt, ja que et conduirà per un traçat més còmode i senzill.

	Marca de continuïtat	Direcció incorrecta
Tram GR 160 (senda)		
Tram No GR (senda)		
Tram BTT		

	E	F	M	A	M	J _N	J _L	A	S	O	N	D
Temperatura mitjana Máx/Min	7° / -3°	9° / -2°	12° / -1°	14° / 1°	19° / 5°	24° / 9°	29° / 11°	29° / 11°	24° / 8°	17° / 4°	11° / 0°	7° / -2°
Nombre d'hores de llum per dia	09:33	10:38	11:55	13:18	14:28	15:06	14:49	13:48	12:29	11:08	09:54	09:15
Pluviometria mitjana	43	42	31	64	88	64	44	40	41	50	44	46

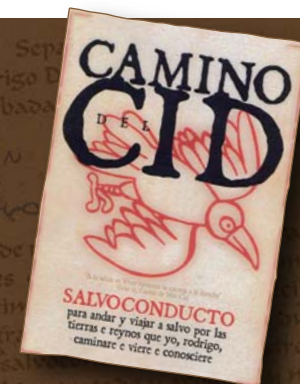
Datos medios mensuales registrados en Molina de Aragón que pueden servir de referencia

El Salconduit

El Salconduit és la credencial on els viatgers estampen els segells de les poblacions per on passen. Si el presentes en qualsevol dels més de dos-cents allotjaments de la ruta que són punt de segellament podràs obtenir uns descomptes mínims d'un 10%. És gratuït i s'obté a les Oficines de Turisme o a la nostra seu:

Consortio Camino del Cid
c/ Madrid 24, 09001 Burgos
info@caminodelcid.org
Tel.: 947 256 240

ZARAGOZA

ATEA
 AYUNTAMIENTO: C/ Mayor, 7 - 976894137
 CASA MÉDICAS: C/ Bodegas, 29 - 976894505 / 654140378

ATEA
 OFICINA TURISMO: C.I. Puerta del Manubles C/ Arenal Bajo - 976842705
 HOSTAL RESTAURANTE EL BODEGÓN: C/ Goya, 32 - 976842041
 HOTEL CASTILLO DE ATEA: C/ Castillo, 2 - 675950396

CALATAYUD

OFICINA DE TURISMO: Plaza España, 1 - 976886322
 H PUERTA TERRER: Pl. Jolea, 7 - 976882050
 H POSADA ARCO DE SAN MIGUEL: San Miguel, 18 - 976887272
 H CALATAYUD: Ctra. Madrid-Barcelona, km 23 - 976881323

DAROCA

OFICINA DE TURISMO: C/ Mayor 44 - 976800123
 POSADA DEL ALMUDI: C/ Grajera 7 - 976800606
 APTO. TURÍSTICOS MELIAH: C/ Mayor 76 - 976800194 / 691483947

MANCHONES

AYUNTAMIENTO: Pl. España, 1 - 976800878

MUNÉBREGA

H CASONA DEL SOLANAR: C/ Mártires, 19 - 976895121 / 689348081
 CR SOL Y LUNA: Pl. Fernández Heredia, 4 - 976895034
 CR RUTA DEL AGUA: Pl. Paradero, 2 - 678822967
 CR MUNDÓBRIGA: Pl. de la Fuente, 1 - 608406364

GUADALAJARA

CASTILNUEVO
 CR EL BORBULLÓN: C/ Frontón, 2 - 666849307 / 949830124
 APTO. TURÍSTICO LA ÍNSULA: C/ Frontón, 1 - 608220203 / 696580876 **CHECA**
 AYUNTAMIENTO: Pl. Lorenzo Arrazola, 1 - 949836101

CHEQUILLA
 AYUNTAMIENTO: C/ Mayor, 1 - 949836053
 CENTRO SOCIAL: C/ Plaza, s/n bajo - 674036543

EL POBO DE DUEÑAS

AYUNTAMIENTO: C/ Constitución, 2 - 949841001
 CR LA DUEÑA: C/ Extramuros, 172 - 949841375 / 620597656

MOLINA DE ARAGÓN

OFICINA DE TURISMO: C/ Las Tiendas, 62 - 949832098
 APTOS. TURÍSTICOS SANTA RITA: Pº de la Alameda, s/n - 949830530
 CR LA CAVA: C/ Travesía del Olmo, s/n - 949830527 / 685809959
 MOLINO DEL BATÁN: Ctra. Castilnuevo, s/n - 949831111
 CR ASENSIO: C/ Armería, 11 - 949830052
 H SAN FRANCISCO: Pl. San Francisco, 6 - 949832714

OREA

AYUNTAMIENTO: Pl. Constitución, 1 - 949836001
 HOTEL PORTÓN DE LA SIERRA: Av. de las Candelas, 63 - 638904788

PINILLA DE MOLINA

CENTRO "EL HORNO": C/ Real, s/n - 949831862

VALHERMOSO

AYUNTAMIENTO: 949832700

VENTOSA

AYUNTAMIENTO: Pl. Ángel Prabel, 1 - 949848250

TERUEL

ALBARRACÍN

OFICINA DE TURISMO: C/ San Antonio 2 - 978710262
 H Dª BLANCA: C/ Llano del Arrabal, 10 - 978710001
 H ARABIA: C/ Bernardo Zapater, 2 - 978710212
 APARTAMENTOS EL RECREO: C/ Bernardo Zapater, 2 - 978710243
 H ALBARRACÍN: C/ Azagra, s/n - 978710011

BRONCHALES

OFICINA DE TURISMO: C/ Clemente Pamplona s/n - 978701138
 AYUNTAMIENTO: C/ Mayor, 19 - 978701085
 H SUIZA: C/ Fombuena, s/n - 978701089 / 978701129
 CR MARUJA: C/ Casto Rubio, 19 - 978701203
 HOSTAL ISABEL: C/ Palmeiro, 14 - 978701106 / 616166342
 CASA LAVADERO: C/ Clemente Fuertes, 5 - 978701107
 HOTEL SUIZA: C/ Fombuena, 8 - 978701089

BURBÁGUENA

AYUNTAMIENTO: C/ Mayor, 3 - 978733217 / 638241987
 MOLINO DE BURBÁGUENA: C/ Arrabal, 24 - 978749024 / 607160226

CALAMOCHA

OFICINA DE TURISMO: Pasaje Palafox, 1 - 978730515
 PENSIÓN CARLOS ARGUÑANO: C/ Teruel, 5 -

CELLA

CR LA MASADA: C/ Camino del Cid, 2 - 636550232 / 978650656
 CENTRO DE DÍA: Avda. de la Fuente, 2 - 657176423
 LA POSADA DE CLOTILDE: C/ San Clemente, 32 - 678712253

GEA DE ALBARRACÍN

AYUNTAMIENTO: Pl. Ayuntamiento, 6 - 978702100
 C.I. ACUEDUCTO ROMANO DE GEA: Pl. las Perséidas, 1 - 620863077
 H LA REALDA: C/ Mayor, 17 - 978702232
 CR JOSEFINA: C/ González Palencia, 10 - 978702129 / 635540299

MONREAL DEL CAMPO

OFICINA TURISMO / CASA DE CULTURA: Pl. Mayor, 10 - 978863236
 CR MOLINO BAJO: Pasaje Molino Bajo, s/n - 978639700 / 663184548

ORIHUELA DEL TREMEDAL

OFICINA DE TURISMO: Pl. del Ayuntamiento, 3 - 978714248
 AYUNTAMIENTO: Pl. del Ayuntamiento, 4 - 978714004

POYO DEL CID

BAR PÚBLICO: Pl. Mayor, 1 - 978730963

TORRES DE ALBARRACÍN

HOTEL TORRES: C/ Carretera, 29 - 978706038

Consells i normes de convivència

- ▶ No isques sense els **tracks** i les **topoguies**.
- ▶ **Respecta els senyals**; són de tots.
- ▶ Evita sorpreses, **reserva els allotjaments amb antelació**.
- ▶ Recorreràs paisatges solitaris amb poblacions menudes: has de ser previsor i **planificar bé els queviures i la seua reposició**.
- ▶ Respecta les **reixes i tanques**, deixa-les com les vas trobar.
- ▶ Usa peces reflectores i **fes-te visible** també a la muntanya.
- ▶ Açò no és una carrera: calcula bé les teues **forces i la tècnica** i no prolongues innecessàriament la distància de les etapes.
- ▶ T'has de tindre en compte que la **pluja o la vegetació** alta poden complicar el pedaleig en alguns trams a la primavera.
- ▶ Has de tindre a mà la **topoguia** i consultar-la davant de qualsevol contratemps.
- ▶ Usa el **casc**.

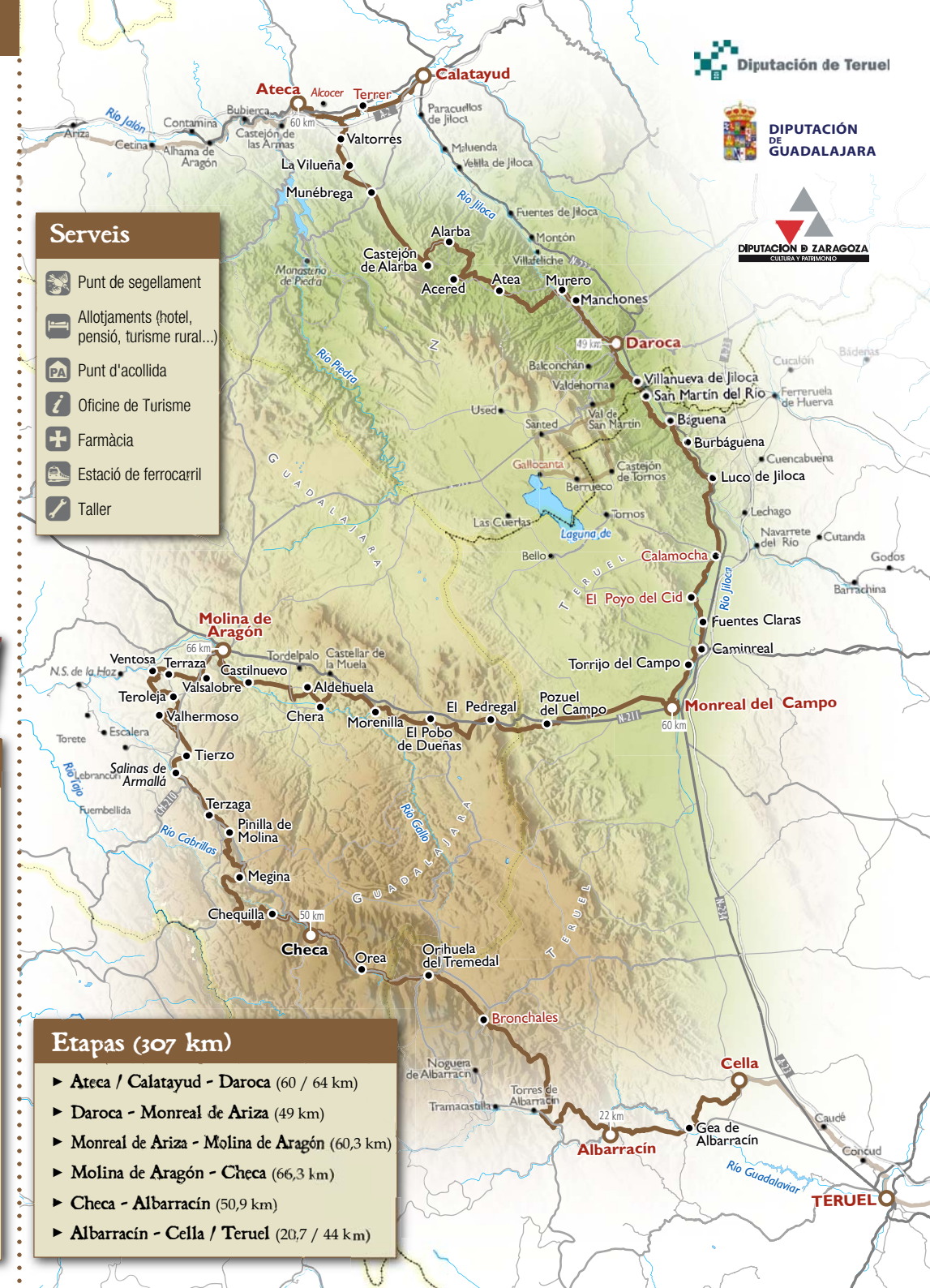

Serveis

- Punt de segellament
- Allotjaments (hotel, pensió, turisme rural...)
- Punt d'acollida
- Oficine de Turisme
- Farmàcia
- Estació de ferrocarril
- Taller

Etapas (307 km)

- ▶ Atea / Calatayud - Daroca (60 / 64 km)
- ▶ Daroca - Monreal de Ariza (49 km)
- ▶ Monreal de Ariza - Molina de Aragón (60,3 km)
- ▶ Molina de Aragón - Checa (66,3 km)
- ▶ Checa - Albarracín (50,9 km)
- ▶ Albarracín - Cella / Teruel (20,7 / 44 km)

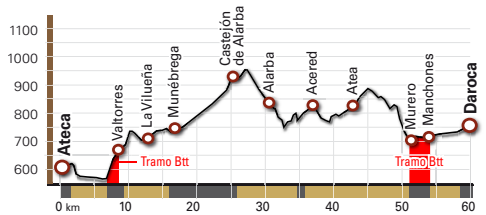
Les Tres Taifes 1

Guia Btt del Camino del Cid

Calataiud / Ateca - Daroca

Maig 2016

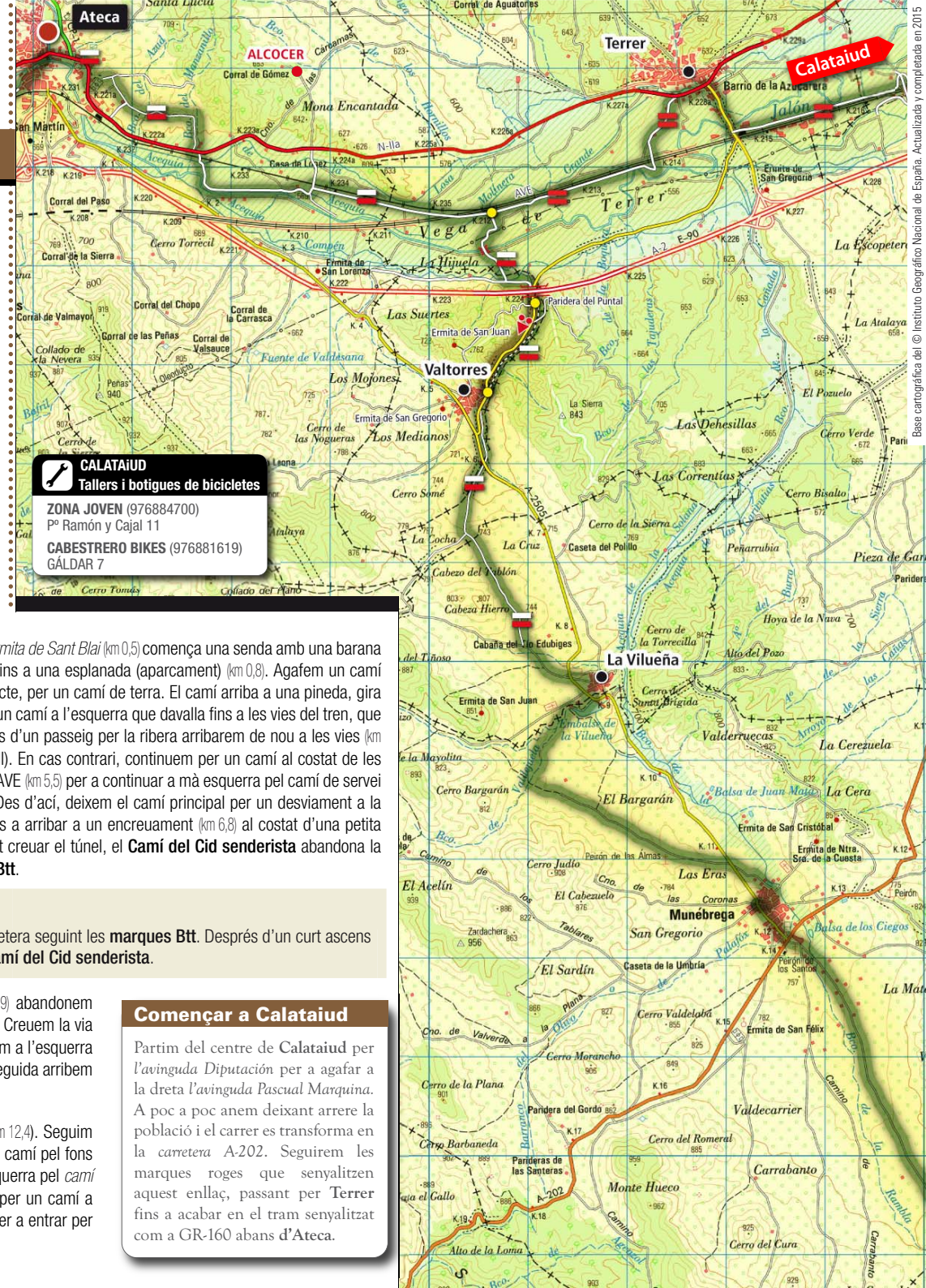
UYM Esportivista

■ Pista / Camí
 ■ Senda
 ■ Asfalt
 ■ Carril bici

FICHA	Icona	Dat
		Distància 60 / 64 km
		Dificultat física Mitjana
		Dificultat tècnica Baixa
		Ascens acumulat 850 / 820 m
		Descens acumulat 690 / 700 m
		Temps estimat 6 h / 6 h 15 m
		Tram Btt Si
		Senyalització GR i Btt
		IBP Índex dificultat 82 / 85

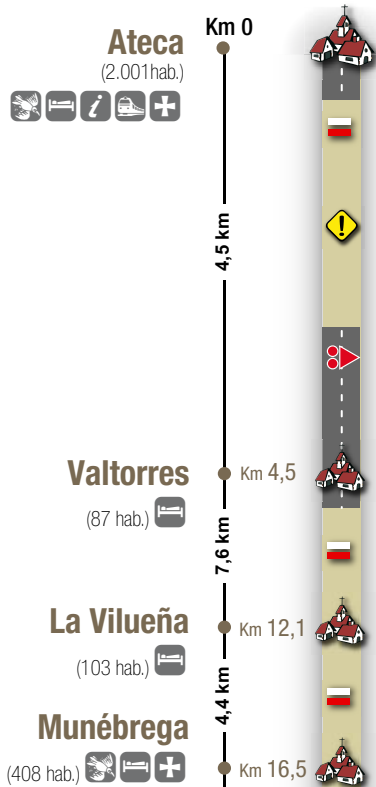
El recorregut enllaça la vall del Jalón amb la del Jiloca pel peu de mont de la serralada Ibèrica, descobrint-ne al pas una varietat de paisatges en els quals el cereal cedeix protagonisme a la vinya. Malgrat pedalejar per pistes i camins de bon ferm, els trams d'asfalt per carreteres solitàries facilitaran la marxa i ens donaran un descans davant la duresa del terreny. Pots iniciar la teua aventura des d'Ateca o bé des de Calataiud seguint un enllaç senyalitzat.

CALATAIUD
Tallers i botigues de bicicletes

ZONA JOVEN (976884700)
Pº Ramón y Cajal 11

CABESTRERO BIKES (976881619)
GÁLDAR 7

Partim d'Ateca per la carretera N-II en direcció a Terror. A l'eixida, al costat de l'ermita de Sant Blai (km 0,5) comença una senda amb una barana que ascendeix fins al camp de futbol. Rodegem les instal·lacions per l'esquerra fins a una esplanada (aparcament) (km 0,8). Agafem un camí asfaltat fins a arribar a un encreuament en un gir (km 1,2), on hem de continuar recte, per un camí de terra. El camí arriba a una pineda, gira a la dreta i davalla fins a la carretera N-II (km 2,4). Creuem la carretera i seguim per un camí a l'esquerra que davalla fins a les vies del tren, que creuem per un pas sense barrera. Arribarem al costat del riu Jalón i després d'un passeig per la ribera arribarem de nou a les vies (km 4). Ací podem creuar les vies i continuar recte per a visitar Alcocer (vegeu davall). En cas contrari, continuem per un camí al costat de les vies que acaba en un tram asfaltat d'un pont. Seguirem creuant un túnel davall l'AVE (km 5,5) per a continuar a mà esquerra pel camí de servei fins a un encreuament on comença l'enllaç de Calataiud (km 5,9) (vegeu informació). Des d'ací, deixem el camí principal per un desviament a la dreta fins a arribar al riu Jalón (km 6,4). Creuem per un pont i continuem recte fins a arribar a un encreuament (km 6,8) al costat d'una petita pineda. Seguim a l'esquerra fins a arribar al túnel (km 7,2) davall l'autovia. Tot just creuar el túnel, el Camí del Cid senderista abandona la carretera per una senda (amb el SL-Z 20) però nosaltres seguirem per un tram Btt.

▶▶ Començament de tram Btt (1,2 km)

Deixem arriere el desviament del camí senderista i continuem per la carretera seguint les marques Btt. Després d'un curt ascens arribem a Valtorres, al costat de l'antic safareig (km 8,4) on reprenem el Camí del Cid senderista.

Reprenem l'itinerari des del safareig per un tram asfaltat. En una corba (km 8,9) abandonem l'asfalt per un camí que hi ha enfront, que poc més avant ix a la carretera (km 9,1). Creuem la via per a continuar recte per un camí. Arribem a un encreuament (km 9,9) i ens desviem a l'esquerra pel camí de la Concha. Ens incorporem a l'esquerra (km 11,3) a un camí major i de seguida arribem a la carretera (km 11,9), al costat de la població.

Continuem uns metres per la carretera fins a arribar a un petit embassament (km 12,4). Seguim per un camí que voreja l'embassament fins a la capçalera (km 12,6) on agafem un camí pel fons del barranc de Valdejuela. Arribem a un encreuament (km 13,6) i ens desviem a l'esquerra pel camí de Carenas que no abandonem fins arribar a la carretera (km 15,9). Continuarem per un camí a l'altre costat de la carretera que, de seguida, arriba a les eres de Munébrega, per a entrar per la part baixa de la població (km 16,3).

Començar a Calataiud

Partim del centre de Calataiud per l'avinguda Diputació per a agafar a la dreta l'avinguda Pascual Marquina. A poc a poc anem deixant arriere la població i el carrer es transforma en la carretera A-202. Seguirem les marques roges que senyalitzen aquest enllaç, passant per Terror fins a acabar en el tram senyalitzat com a GR-160 abans d'Ateca.

Les Tres Taifes

Guía Btt del Camino del Cid

1

Munébrega

(408 hab.)

Km 16,5

9,9 km

Castejón de Albarba

(84 hab.)

Km 26,4

3,9 km

Albarba

(153 hab.)

Km 30,3

7,2 km

Acered

(220 hab.)

Km 37,5

5,6 km

Atea

(155 hab.)

Km 43,1

Ascendim fins al carrer *Tajadilla*, que travessa la població, per a eixir a la carretera A-202 (km 17,1), al costat de la cooperativa i la parada d'autobús. Continuarem recte per un camí asfaltat al costat del començament del PR-Z 92. L'itinerari no ofereix dubtes ja que no abandona el camí asfaltat fins a **Castejón**. El camí recorre una gran depressió coberta de camps de fruiters a l'entorn del barranc de la Rambla. Arribem a un encreuament (km 21,7) que du a **Olvés**, al costat del PR-Z 92, però continuem sense abandonar l'asfalt. Després d'una breu pujada deixarem arrere l'ermita de *San Fabián y San Sebastián* (km 24,8), per a arribar sense dificultat fins a un *peiró* (km 26,4) a l'entrada de **Castejón de Albarba**.

Partim des del *peiró* a l'entrada de la població. Agafem un camí en direcció nord, a l'esquerra d'unes naus agrícoles. Després d'un curt ascens pel vessant nu arribem a un encreuament en un petit coll (km 27,3). Continuem pel camí de la dreta que a poc a poc va descendint, deixant arrere la senzill ermita de *Sant Roc* (km 27,8). El camí passa pel costat del barranc, entre camps de fruiters. Diversos camins s'annexionen al nostre (km 28,1, 28,5 i 29,6) el qual gradualment va millorant el seu ferm. Arribem a les restes d'una antiga represa (km 30) recentment restaurada i, en breu, arribem a la carretera (km 30,2). Creuem la carretera continuant per un camí que entra a **Albarba** al costat de la seua bonica font (km 30,3).

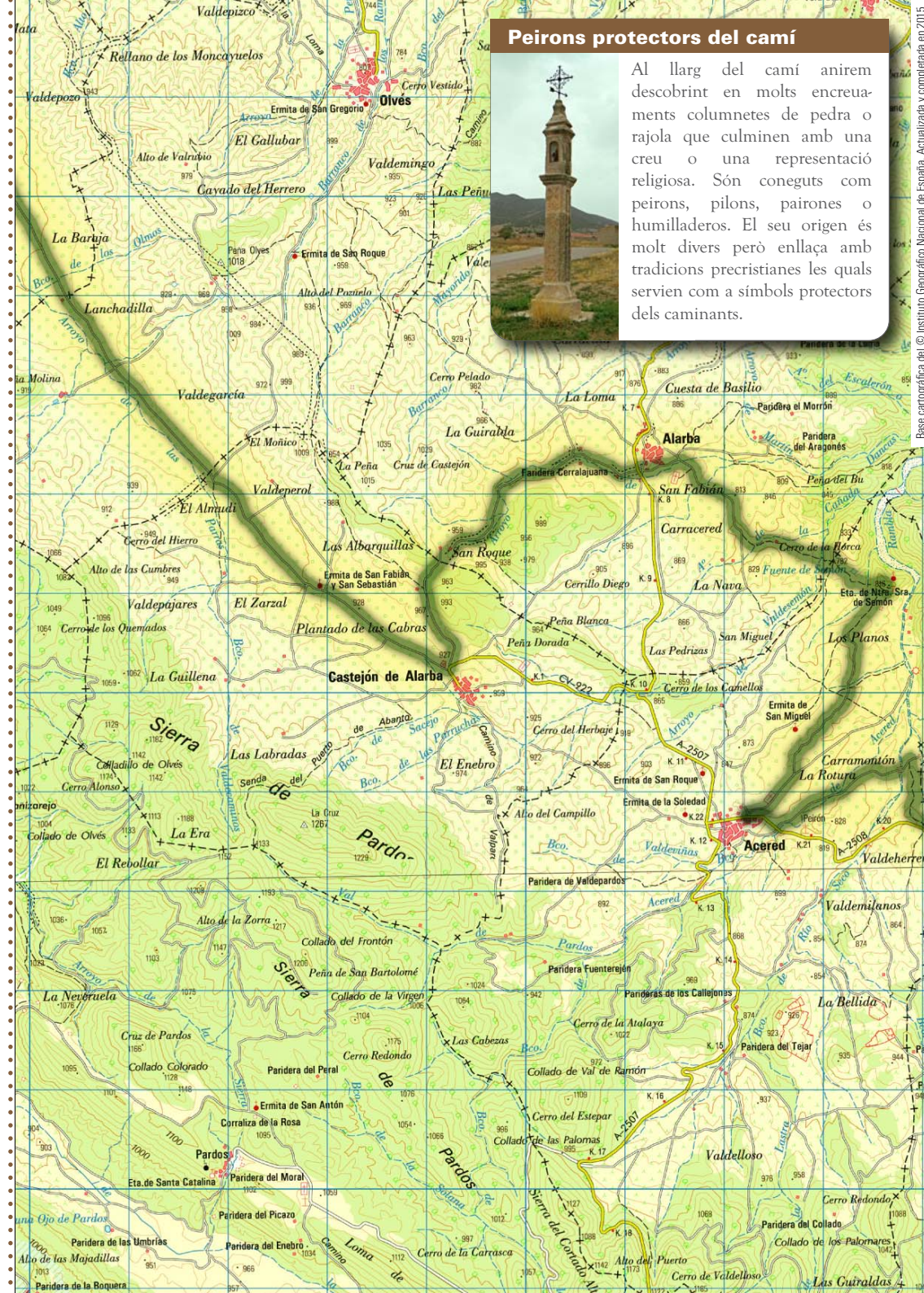
Desde la fuente nos dirigimos a la salida de la población junto a la básica de pesaje. Justo en frente seguimos por un camino de cemento que rodea la población por el Sur hasta el inicio de la *calle Baja* (km 30,6). Continuamos por el camino que se transforma en tierra y llega hasta un depósito de agua junto a un cruce (km 30,8). Seguimos por el camino de la derecha entre viñedos, atravesando el barranco de *Carracered* (km 31,1). El camino, en ocasiones pedregoso, discurre entre pequeñas lomas cultivadas bifurcándose en pequeños ramales, pero sin dejar el camino principal. Cruzaremos tres pequeños barrancos (km 32, 32,8 y 33,6) para después de una corta subida alcanzar una pequeña carretera (km 33,9). Desde allí podemos acercarnos hasta la interesante ermita de la *Virgen de Semón* (km 34,3). Continuaremos unos metros por la carretera que abandonaremos por un camino (km 35,1) a la izquierda. Al camino se le anexionan caminos laterales pero continuaremos por el camino principal sin desviarnos. Dejamos atrás el cementerio (km 37,2) y llegamos a un bonito *peirón* desde el que se aprecia el caserío de **Acered**. En breve llegamos a la carretera (km 37,5) a los pies de la población.

Desde **Acered**, retomamos el recorrido junto al antiguo lavadero en *calle de la Fuente*. Descendimos hasta la carretera y continuaremos por ella a mano izquierda (dirección a **Atea**) unos 200 m, ya que justo antes del puente sobre el barranco de *Acered* (km 37,9) tomaremos un camino a mano izquierda. El camino cruza el barranco y llega a un cruce (km 39) continuando por la derecha. Cruzamos el barranco *rio Seco* (km 39,3) y en breve abandonamos el camino por un desvío brusco (km 39,5) a la derecha. Nos aproximamos a la carretera pero debemos desviarnos por un nuevo camino a mano izquierda (km 40,2) que desciende al barranco de *Atea*, que atravesaremos con precaución por un paso (km 40,9). El camino discurre por la margen del barranco hasta llegar a **Atea** junto al cementerio (km 42,7) y accede a la población por un pequeño puente.

Peirons protectors del camí

Al llarg del camí anirem descobrint en molts encreuaments columnetes de pedra o rajola que culminen amb una creu o una representació religiosa. Són coneguts com peirons, pilons, pairones o humilladeros. El seu origen és molt divers però enllaça amb tradicions precristianes les quals servien com a símbols protectors dels caminants.

Les Tres Taifes

Guia Btt del Camino del Cid

Ens dirigim pel *carrer Mayor* fins passar l'església (km 43,2), on girem a la dreta per un carrer que abandona **Atea**. Creuem el barranc (km 44,3) i seguim per un camí asfaltat a la dreta. Arribem a la carretera (km 44,1) i hi continuem uns 200 metres a mà esquerra fins a arribar al costat del *peiró de la Virgen de los Mártires* (km 44,3). Allí agafem un camí a la dreta que passa pel costat de l'*ermita de los Mártires* (km 46,5) i creua un barranquet al costat d'una zona de xops (km 46,7). Arribem a un encreuament (km 47,2) i continuem recte començant de seguida el descens fins a la *vall del Jiloca* per un camí al nord-est que segueix el curs d'un parell de barrancs. Finalment, arribem a la carretera (km 50,6), que creuem, i seguim per un tram asfaltat fins al cementeri. Des d'allí continuem per un camí frontal fins a l'antiga estació del tren (km 51), on abandonem el **camí senderista del Cid**.

▶▶ Començament de tram Btt (2 km)

Deixem arriere el desviament del **camí senderista** i continuem per la carretera seguint les **marques Btt**. Creuem el *riu Jiloca* i en recórrer uns 200 m arribem a **Murero**.

Atea

(155 hab.)

Km 43,1

Murero

(132 hab.)

Km 51,4

Manchones

(116 hab.)

Daroca

(2.175 hab.)

Km 51,4

1,7 km

Km 53,1

7 km

Km 60,1

▶▶ Després de refrescar-nos a la font de la *plaça d'Aragón* abandonem la població seguint l'*avinguda de Daroca*. El tram fins a **Manchones** el farem seguint la carretera que coincideix amb un tram del **Camí del Cid a motor**. En arribar a **Manchones**, estarem atents perquè hem d'abandonar la carretera per un pontet (km 53,1) a mà dreta que creua el *riu Jiloca*. A l'altre costat reprendrem el **Camí del Cid Senderista** al costat d'una fletxa direccional.

Continuem per un agradable camí proper al riu que travessa diverses xopades. En un encreuament (km 53,7) agafem el camí de l'esquerra que, després d'una corba, torna de nou a la riba del *Jiloca* (km 16). El recorregut continua al costat del riu fins a un encreuament (km 54,7) on l'abandona per un camí a la dreta que **Δ a poc a poc va difuminant-se per la vegetació i potser ens obligue a baixar de la bici en algun punt**. Continuem en direcció a uns xopades al fons on el camí es torna més evident i creua un barranquet canalitzat (km 55,4). Continuem seguint la fita d'un camp en direcció a un *vell casaltot* on ix recte un camí més ample (km 55,6). Arribem a una altra xopada i en un encreuament gira a l'esquerra (km 56). Després de creuar el *Jiloca* per un pont (km 56,1), gira a mà dreta i continua 2 km per un còmode camí al costat del riu fins a arribar a la carretera (km 58,7). Seguirem per aquesta en direcció a **Daroca**, abandonant-la per un camí a la dreta (km 59,2) que ens du a la part baixa de **Daroca** pel *carrer Rodadera* (km 59,8).

DAROCA
Tallers i botigues de bicicletes
TALLERES SERRANO (976884700)
Ctra. Sagunto Burgos km 218

El trilobit de Murero

A l'entorn de Murero, al costat del barranc de Valdemiedes, hi ha un dels jaciments geològics de referència mundial per a l'estudi del Càmbric. Un conjunt de plafons interpretatius ens ajudaran a descobrir els secrets ocults d'aquest jaciment de fa més de 542 milions d'anys.

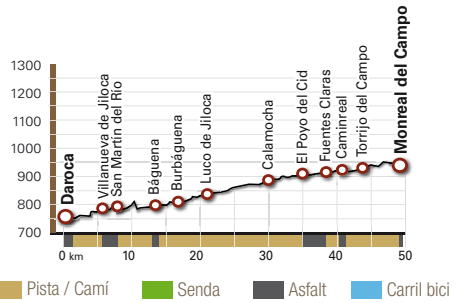
Les Tres Taifes 2

Guia Btt del Camino del Cid

Daroca - Monreal del Campo

Maig 2016

UTM Descentratat

Etapa clàssica per als amants de les dues rodes que remunta lentament el riu Jiloca en el seu tram inicial seguint còmodes camins fins a arribar a Calamocha, on la vall s'obri en una interminable plana cultivada. Al llarg de les nombroses llacunes, refugi excepcional per a les aus, tractarem de descobrir el vertader naixement del riu Jiloca.

- Pista / Camí
- Senda
- Asfalt
- Carril bici

FICHA

Distància 49 km	Ascens acumulat 270 m	Tram Btt No
Dificultat física Baixa	Descens acumulat 60 m	Senyalització GR
Dificultat tècnica Baixa	Temps estimat 5 h	IBP Index dificultat 30

Daroca (2.175 hab.)

Anillo de Gallocanta

Villanueva de Jiloca (52 hab.)

San Martín del Río (179 hab.)

Anillo de Gallocanta

Báguena (337 hab.)

Km 0

Km 5,9

Km 7,4

Km 13,2

Abandonem **Daroca** per l'avinguda Madrid i la carretera a **Gallocanta**. Passem el riu Jiloca (km 0,7) i arribem fins a l'antiga estació de tren (km 1), on agafem un camí a l'esquerra al costat del PR-Z 20. Recorre uns metres per un barranc canalitzat que abandonem a mà esquerra al costat d'una xopada (km 1,2). Arribem a un encreuament (km 1,7); seguim per la dreta i continuem pel camí principal sense desviar-nos-en. Arribem a una corba marcada a la dreta (km 3,8) al costat d'una caseta de rajola que, després d'una recta, acaba en un encreuament on comença l'**Anillo de Gallocanta** (km 4,3). Nosaltres ignorem el desviament i seguim pel camí que fa un gir de 300 graus. El camí continua sense dificultat entre la muntanya i l'horta fins a **Villanueva de Jiloca** (km 5,8).

El camí recorre la part alta de la població (km 6) i l'abandona per un camí asfaltat (km 6,2) que comunica directament amb **San Martín del Río**, abandonant definitivament les terres saragossanes. L'entrada a **San Martín** es fa pel carrer Eras Altas (km 7,2).

Partim des de la bonica església mudèjar pel carrer Iglesia, que abandona la població, fins a arribar a un encreuament (km 7,8) al costat del barranc de la Parra on agafem un camí de terra a l'esquerra. Als 80 m deixem aquest camí per un desviament a la dreta en direcció sud per l'horta del Jiloca. Arribem a un encreuament on acaba l'**Anell de Gallocanta** (km 8,4), però l'ignorem i continuem dret, sense desviar-nos. En un encreuament (km 9,6) el camí gira a la dreta, remuntant el barranc de la Falcona. Estarem atents perquè hem de desviar-nos per un caminet a l'esquerra (km 10) que ascendeix al costat d'una pedrera per a tornar de nou a l'horta (km 10,7). Hi continuem fins a un camí al costat del barranc del Val (km 12,4) que creua el riu Jiloca per un pont (km 12,7) i entra a **Báguena** pel carrer Rambla.

El xop ver

Durant segles, els habitants de la vall del Jiloca han establert una relació especial amb el xop ver (*Populus nigra*) que creixen als marges dels rius. Del xop obtenien fusta per a la construcció (bigues rectes), combustible (llenya) i aliments per al bestiar (fulles i tiges fresques). Per a això es procedia a escapçar-los, tallant les branques superiors de manera que el tronc creixia ample i fort, donant a l'arbre el seu aspecte característic, que anomenen chopo cabecero.

DAROCA
Tallers i botigues de bicicletes
TALLERES SERRANO (976884700)
Ctra. Sagunto Burgos km 218

Les Tres Taifes

2

Guia Btt del Camino del Cid

Báguena

(337 hab.)

Km 13,2

3,1 km

Burbáguena

(281 hab.)

Km 16,3

4,9 km

Luco de Jiloca

(79 hab.)

Km 21,2

8,6 km

Calamocho

(3.809 hab.)

Km 29,8

En sortirem de la població pel carrer Itàlia que es transforma en un camí asfaltat. Arribem a un encreuament en el qual abandonem l'asfalt per un camí de terra enfront (km 13,8) que, després de creuar una séquia, ens porta fins a un pont sobre el riu Jiloca (km 14,1). Creuem el riu i girem a mà esquerra. Arribem a un encreuament (km 14,3), però continuem recte en direcció sud-est entre camps de cultius i xopades. **El ferm d'aquest tram de camí és bo però en determinades èpoques de l'any, la zona pot aparèixer entollada i complicar el pas durant uns 250 m.** En arribar a les antigues vies del ferrocarril (km 15,4) el camí millora i de seguida arribem a un encreuament on girem a l'esquerra (km 15,5). El camí segueix sense complicacions fins a arribar a una carretera al costat del pont del Jiloca (km 16,2) que comunica amb Burbáguena a l'altra banda de la carretera nacional.

Reprenem la ruta al costat del pont del riu Jiloca (km 16,3). Una fletxa direccional ens dirigeix per un camí a la vora del riu. El camí es deteriora fins a convertir-se durant uns 500 m en una agradable senda pedalable a la vora del riu. La senda es converteix de nou en camí i arriba a un encreuament (km 17,6) on el camí millora i no ens desviem. Anirem trobant diversos encreuaments on s'incorporen alguns camins laterals (km 18,2, 19 i 20,3), però nosaltres seguim pel camí principal a la vora del riu Jiloca. El recorregut ens permet gaudir de l'entorn natural del riu Jiloca, amb tot **en època de pluges el fang pot complicar el pas en un tram final de 200 m per la xopada** abans d'arribar a Luco de Jiloca. El camí arriba fins al pont del riu (km 21,2), des d'on podem desviar-nos 200 m per a visitar la població.

Reprenem la ruta des del pont a l'altre costat de la població (km 21,2). De nou el camí discorre prop de la riba, amb el Jiloca a la nostra esquerra. Passarem per sota de l'antic pont del ferrocarril (km 22,8) i més avant arribarem al desguàs del riu Pancrudo en el Jiloca, al costat d'un bonic pont romà (km 23,8). Passada la xopada, el camí es distancia un poc del riu, passant pel límit de l'horta, sempre en direcció sud. Creuarem les antigues vies del ferrocarril (km 28,1) i, després d'una llarga recta, arribarem a Calamocho pel carrer Fàbricas fins al pont romà (km 29,8).

Les arbredes del riu Jiloca

El tram entre Daroca i Calamocho va en la pràctica totalitat per les riberes del riu Jiloca, fet que ens permet gaudir d'algunes zones de bosc de ribera millor conservades de la Península. La vegetació riberenca la componen principalment arbres com ara varietats de xops, salzes, freixes i exemplars joves d'oms. Hi comparteixen espai amb plantacions de xops híbrids que en realitat no formen vertaders boscos, ja que tenen com a destí la indústria paperera. Al seu costat, jalonant els camins trobarem nombrosos exemplars de xop ver, tan representatiu de la zona.

CALAMOCHO
Tallers i botigues de bicicletes
SJBike (978732330)
Ctra. sagunto-burgos, km 191

Les Tres Taifes

Guia Btt del Camino del Cid

2

Calamocha

(3.809 hab.)

Km 29,8

5,4 km

El Poyo del Cid

(207 hab.)

Km 35,2

2,5 km

Fuentes Claras

(531 hab.)

Km 37,7

2,9 km

Caminreal

(641 hab.)

Km 40,6

2,8 km

Torrijo del Campo

(509 hab.)

Km 43,4

5,6 km

Monreal del Campo

(2.616 hab.)

Km 49

Els Ulls del Jiloca

Es coneixen com a ulls les deus de forma ovalada que brollen del sòl formant petites llacunes de fins a tres metres de profunditat. Aquests espais en l'actualitat formen vertaders refugis naturals per la seua inaccessibilitat i la presència continua d'aigua. Podem trobar-los al costat del nostre itinerari seguint la llera alta del riu Jiloca des d'El Poyo del Cid, Fuentes Claras, Caminreal i Monreal del Campo.

Partim des del *pont romà de Calamocha* pel *carrer Puentes* que abandona la població fins a arribar a la *carretera A-1507* (a Tornos). Hi serem atents perquè en uns metres, passades les antigues vies del tren, abandonarem la carretera per un desviament a l'esquerra (km 30,2). Seguim pel *carrer Estación*, entre antics edificis del ferrocarril i continuem recte per un camí principal en direcció sud-oest (a la dreta de la via abandonada). El camí creua les vies (km 32,7) i gira a la dreta, continuant una altra vegada pròxim a les vies però per l'altre costat. En superar un tancat (km 33,1) continuem recte obviant un camí a l'esquerra. Tornem a travessar les vies (km 33,6) i el camí se n'allunya a poc a poc. Un *peiró* (km 34,7) en un encreuament al costat d'una granja ens dona la benvinguda a la població. Continuarem recte per un camí semiasfaltat que en poca estona ens porta fins a **El Poyo**.

Eixim per l'*avinguda del Río* per a continuar per la carretera d'accés. Deixem arriere el petit parc amb l'*estàtua del Cid* (km 35,5) i als pocs metres, després de creuar el *Jiloca*, abandonem la carretera per un camí asfaltat a la nostra dreta (km 35,7). El camí passa per l'*horta del Jiloca*, prop del riu. Deixem a la nostra esquerra l'*ermita de la Virgen del Moral* (km 36,3) i poc després creuem per la desmantellada línia de ferrocarril (km 36,5). Arribarem de seguida a **Fuentes Claras** (km 37,3) pel *carrer del Poyo*.

Partim des de l'església pel *carrer San Antonio* per a eixir de la població per un camí (km 38,2) en direcció sud. Arribem a diversos encreuaments (km 38,6 i 39,8) però seguim rectesense desviar-nos-en i mantenint l'orientació. Entrarem a **Caminreal** pel *carrer Joaquín Costa* (km 40,4).

Reprenem el camí des de l'església. Continuem pel *carrer Egido* per a abandonar la població per un camí asfaltat en direcció oest al costat del dipòsit d'aigua (km 41). Abans d'arribar al riu agafem un camí a l'esquerra (km 41,6) que va entre campets de cultiu i denses xopades. El camí s'acaba en la carretera (km 43,1) al costat del pont d'accés.

Creuem **Torrijo** pel *carrer del Calvario*, passant pel costat de la peculiar *ermita de Santa Bàrbara* per a arribar fins a un encreuament al costat d'un *peiró* (km 44,3), ja als afores. Allí, deixem el camí principal i ens desviem a la dreta per un camí que, després de travessar les antigues vies del ferrocarril, continua fins a un pas a nivell elevat (km 44,7) sobre la línia de tren. Creuem pel pas, girem a l'esquerra i continuem pel camí de servei (a la dreta del tren) sense fer-hi cas dels diversos encreuaments i desviaments que apareixeran. Ja en les proximitats de **Monreal del Campo**, arribem a un encreuament (km 48,2) on agafem una carretera que creua les vies per un pas a nivell i que condueix directament a la població (km 48,8) per un petit parc.

El campament d'el Poyo

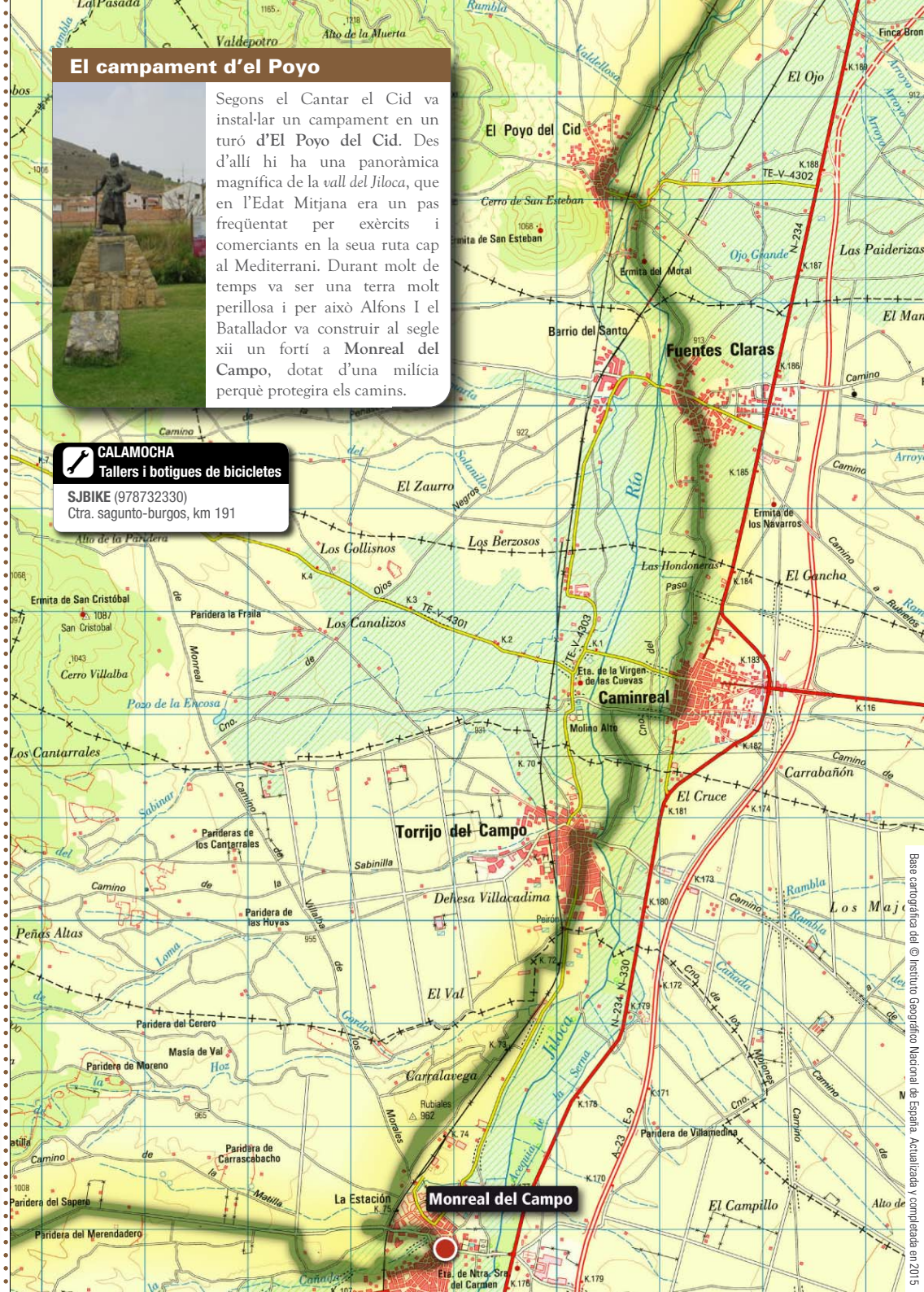

Segons el *Cantar el Cid* va instal·lar un campament en un turó d'El Poyo del Cid. Des d'allí hi ha una panoràmica magnífica de la *vall del Jiloca*, que en l'Edat Mitjana era un pas freqüentat per exèrcits i comerciants en la seua ruta cap al Mediterrani. Durant molt de temps va ser una terra molt perillosa i per això Alfons I el Batallador va construir al segle xii un fortí a **Monreal del Campo**, dotat d'una milícia perquè protegira els camins.

CALAMOCHA

Tallers i botigues de bicicletes

SJBIKE (978732330)
Ctra. sagunto-burgos, km 191

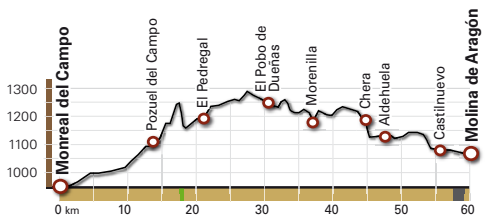
Les Tres Taifes 3

Guia Btt del Camino del Cid

Monreal del Campo - Molina de Aragón

Maig 2016

UTM Desconocida

■ Pista / Camí ■ Senda ■ Asfalt ■ Carril bici

FICHA

	Distància 60,3 km		Ascens acumulat 680 m		Tram Btt No
	Dificultat física Mitjana		Descens acumulat 560 m		Senyalització GR
	Dificultat tècnica Baixa		Temps estimat 6 h 40 m		IBP Index dificultat 54

Etapa intermèdia que ens condueix des de la vall del Jiloca a les portes de l'Alto Tajo a Molina de Aragón. El paisatge agrícola dominat per interminables camps de cereal només es veu interromput per taques forestals d'alzina i reboll als contraforts de Serra Menera (entre Pozuel i El Pobo). L'etapa recorre camins de bon ferm que només en trams molt concrets oferiran problemes al ciclista a causa de la vegetació (els mesos de primavera i el començament d'estiu).

Monreal del Campo (2.616 hab.)

Pozuel del Campo (81 hab.)

Km 0

14,2 km

Km 14,2

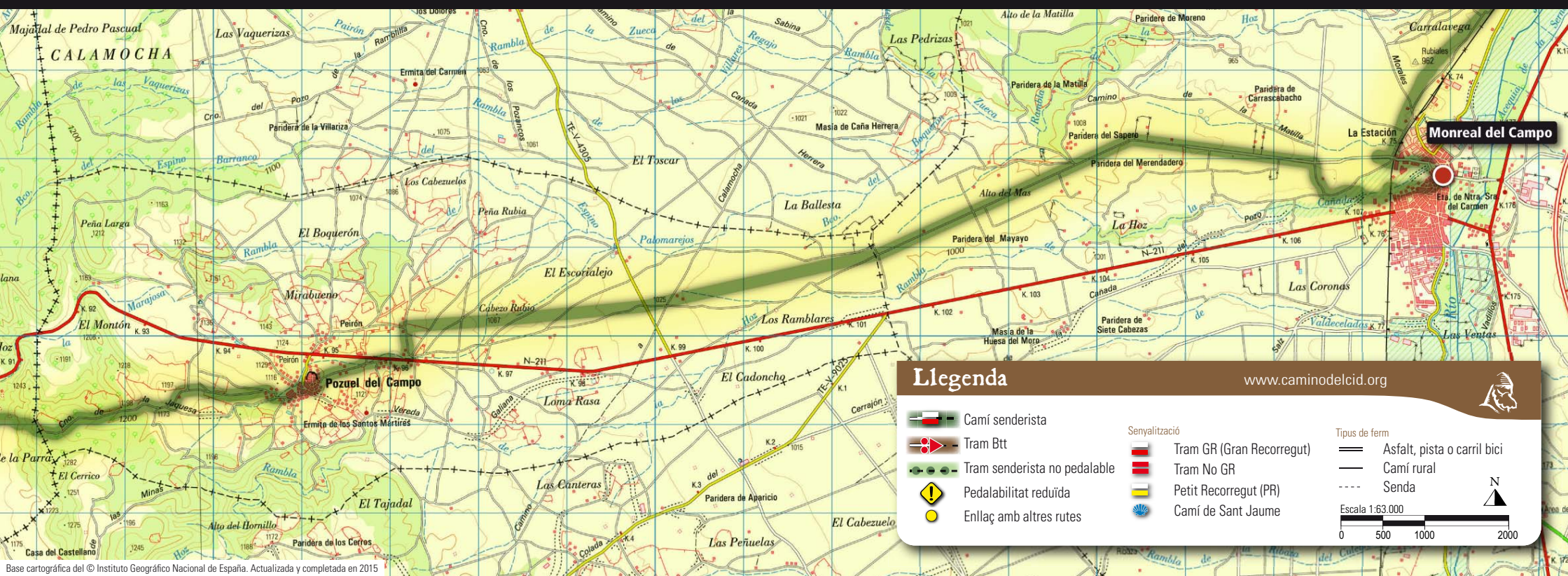

Partirem des de la Torre del Reloj cap al carrer Eras, on agafarem un camí a la dreta (km 0,35) que descendeix fins a arribar a un túnel sota el ferrocarril (km 0,7) que creuarem. Seguim per un camí a mà esquerra i arribem a un encreuament (km 0,9) i continuem per la dreta en direcció oest per a arribar a un nou camí agrícola (km 1,9) molt ben conservat. El camí descriu dues llargues rectes entre grans camps de secà, sense creuaments o desviaments. Arribarem fins a la carretera a Blancas (km 9,8), continuant per un altre camí que hi ha enfront ben conservat. Seguim de nou per una altra recta fins a un encreuament al costat d'uns corrals (km 12,6), on girem a l'esquerra per a creuar per un pont sobre la carretera nacional (km 13). Continuem a mà dreta per un camí que al començament va paral·lel a la carretera. En un encreuament (km 13,4) agafem el camí d'enfront, en direcció al poble. En arribar a un peiró (km 13,5) **el ferm es deteriora i ens complicarà pedalejar en aquests últims metres fins a la població.** Després d'un curt ascens arribem a Pozuel pel carrer del Pilar (km 14,1).

EL safrà del Jiloca

Aquesta preuada espècia s'obté dels estigmes secs de la flor del safrà (*Crocus sativus*). Se la coneix des de l'antiguitat, però el seu cultiu va ser introduït a Espanya pels àrabs. La producció és costosa i dura ja que es cull de matinada i de tota la flor només és aprofitat el pistil, per la qual cosa el cultiu va anar caient a poc a poc en desús. Amb tot, ultimament està produint-se'n una recuperació gràcies a l'impuls de la Denominació d'Origen.

Llegenda

- Camí senderista
- Tram Btt
- Tram senderista no pedalable
- Pedalabilitat reduïda
- Enllaç amb altres rutes

Senyalització

- Tram GR (Gran Recorregut)
- Tram No GR
- Petit Recorregut (PR)
- Camí de Sant Jaume

Tipus de ferm

- Asfalt, pista o carril bici
- Camí rural
- Senda

Escala 1:63.000
0 500 1000 2000

Les Tres Taifes

Guia Btt del Camino del Cid

3

Pozuel del Campo
(81 hab.)

Km 14,2

Teruel

Guadalajara

6,6 km

El Pedregal
(85 hab.)

Km 20,8

Eixim de la població pel *carrer San Miguel* per a agafar un camí que ascendeix fins a l'antena de telecomunicacions (km 15). El camí de ferm irregular deixa arrere diversos encreuaments (km 15,5, 15,7 i 16,1), continuant sempre recte pel camí principal en direcció oest i, a poc a poc, anem entrant en una pineda oberta. Arribem al límit provincial on acaba la pineda (km 17,5). Estarem atents a la senyalització perquè hem d'agafar una senda poc definida que davalla pel vessant cobert de matoll.

⚠ **Es tracta d'un tram de senda d'escassos 400 m, però que ens obligarà a baixar de la bicicleta en algun punt a causa de la vegetació alta i la falta de rodada clara.**

Reprenem un camí (km 17,9) en baixada pel marge d'un gran camp en pendent que creua el *barranc de la Marajosa* (km 18,5). Arribem a unes construccions ramaderes on seguim un camí a mà dreta (km 19) de molt bon ferm. El camí arriba fins a la *carretera N-211* i la creua (km 20,2) per a continuar per un camí que hi ha enfront que ens condueix fins a **El Pedregal** (km 20,6) on ens dirigirem fins a l'església.

El Pedregal
(85 hab.)

Km 20,8

El Pobo de Dueñas

(137hab.)

Morenilla
(46 hab.)

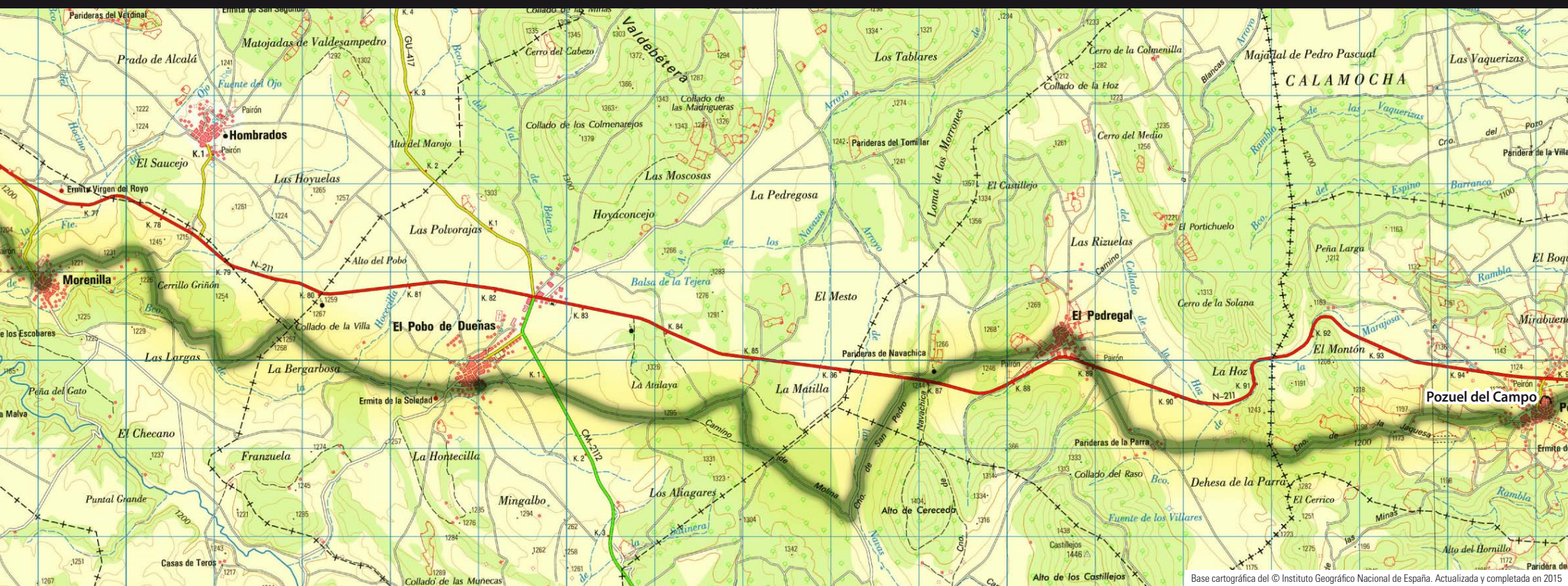
6,4 km

Km 36

Des del *carrer Calvario* arribem a un camí (km 21,1) al costat d'unes naus agrícoles que ens allunya de la població en ascens cap a un carrascar. En arribar a una *collada* trobem un encreuament (km 21,7) on agafem el camí de l'esquerra que arriba fins a la *carretera N-211* al costat del km 87 (km 22,5). Continuem uns metres al costat d'aquesta fins a un stop i la creuem. Seguirem per un camí que hi ha enfront (⚠ **després de la tanca**) uns 200 m en un carrascar. Arribarem a un camí ample (*camí de San Pedro*) (km 22,8) i continuarem a mà esquerra. Estarem atents perquè a 1,5 km hem d'abandonar el camí per un petit desviament (km 24,4) a mà dreta (*camí de Molina*). El camí passa entre una espessa *roureda* en direcció nord-oest. Arribem a un encreuament (km 25,5) i continuem recte sense desviar-nos. De nou un altre encreuament (km 26,4), però girem a l'esquerra continuant en direcció oest sense fer cas de diversos desviaments laterals. Arribarem a la *carretera CM-2112* i la creuerem (km 28,7) per a continuar per un camí de ferm bo que ens porta fins a **El Pobo**.

Partim des de la font amb l'abeurador pel *carrer de la Delanterera*. Continuem per un camí a l'oest de la població en direcció a l'*ermita de la Soledad*. En arribar a un encreuament al costat de l'*ermita* (km 30) agafem el camí de la dreta. Arribem al costat d'un barranquet (km 30,6) on comença un desviament del camí, però nosaltres seguirem dret. En la *collada de la vila* (km 32) ens desviem a l'esquerra per a començar un descens fins a la valleta del *barranc de l'Hoceilla*. Ens incorporarem a un camí més gran (km 33,8) continuant-hi a mà dreta. Ignorem un desviament a la dreta (km 34,6) i continuem recte, per una corba a l'esquerra. El camí davalla fins a arribar a **Morenilla** per la part alta de la població (km 35,8).

Les Tres Taifes 3

Guia Btt del Camino del Cid

Morenilla
(46 hab.)

Km 36

8,4 km

Chera

(12 hab.) PA

Km 44,4

2 km

Aldehuela

(2 hab.) PA

Km 46,4

Reprenem la ruta pel carrer Major (km 36) continuant per la carretera d'accés a la població. A poc més de 100 m agafem una pista a l'esquerra que creua un rierol per un pont (km 36,3). Anirem alerta perquè als pocs metres abandonem el camí per un desviament a mà dreta en pujada (km 36,4). Continuem pel camí principal ignorant diversos encreuaments (km 37,1, 38,2 i 38,8). Arribem a un altre encreuament (km 41,7) on ens incorporem a un nou camí a mà esquerra des d'on comença una ràpida davallada. Una fletxa direccional ens dona la benvinguda a Chera (km 44,4), dividida en dos barris pel riu Gallo.

Reprenem la ruta des del camí d'Aldehuela, al barri nord de Chera (km 44,4), des del punt per on havíem arribat a la població. Als pocs metres comença un desviament a l'esquerra (km 44,5) però seguirem recte sense desviar-nos-en. Deixem a la nostra esquerra el Pontal dels Cuarterones i de seguida arribem al rierol de l'Espejuelo (km 46). Un pontet (km 46,3) ens dona accés al caseriu d'Aldehuela.

Aldehuela

(2 hab.) PA

Km 46,4

8,1 km

Castilnuevo

(8 hab.)

Km 54,5

5,8 km

Molina de Aragón

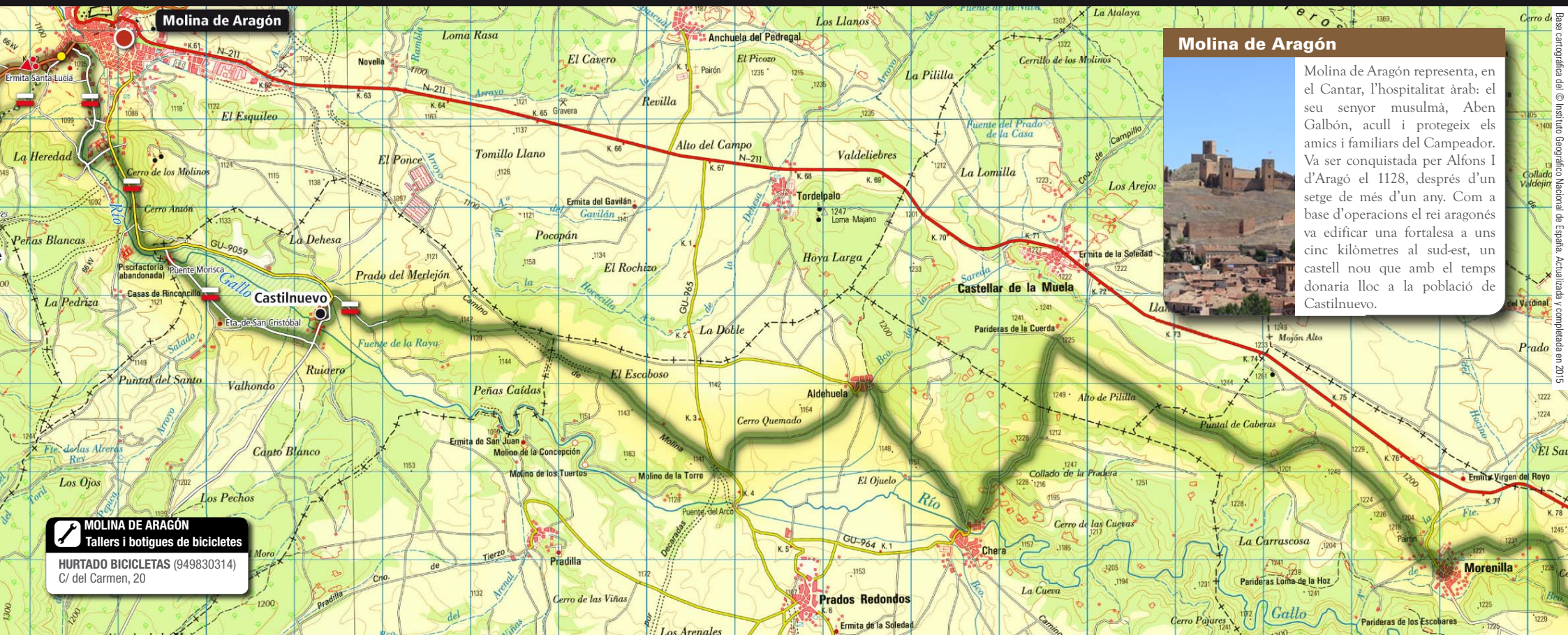
(3.572 hab.)

Km 60

Eximim de la població per la carretera d'accés. En una corba a la dreta (km 46,6) prenem un camí frontal que passa entre extensos camps de cereal. Arribem a la carretera de Prados Redondos (km 48,5) i hi continuem uns 100 m a la dreta fins a un desviament a l'esquerra. A 50 m deixem el camí principal per un assagador amb el ferm pitjor (km 48,6) a mà dreta (camí de Molina). **La vegetació alta pot complicar el pas i obligar-nos a espentar la bici uns 500 m.** Després d'una corba a la dreta (km 51), arribem a l'encreuament amb un camí de ferm bo que agafem a l'esquerra (km 51,2). Ens desviarem a l'esquerra (km 51,6) per un caminet pedregós que voreja un extens vedat de caça a tocar la seua tanca. Arribem a un camí millor (km 53,3) en la porta del vedat que ens porta fins a la carretera (km 53,9) per la qual ens dirigim a la propera població de Castilnuevo.

Deixem Castilnuevo pel camí que s'endinsa en una xopada i creua el riu Gallo per un pont (km 54,3). Arribem a un encreuament (km 54,5) en el qual girem a la dreta agafant un camí entre l'horta del riu Gallo i la tanca d'un vedat extens. Arribem a una pineda al costat del riu que creuarem pel pont morisc (km 56,4) per a acabar en la carretera (km 56,6). Ens incorporem a aquesta per la banda esquerra i hi continuem pel carril per als vianants fins a un desviament a mà esquerra (km 58,1) al costat del molí del Batán. El camí creua el riu i gira a la dreta (km 58,4) i es manté per l'horta del Gallo fins a arribar a Molina de Aragón (km 60).

Molina de Aragón

Molina de Aragón representa, en el Cantar, l'hospitalitat àrab: el seu senyor musulmà, Aben Galbón, acull i protegeix els amics i familiars del Campeador. Va ser conquistada per Alfons I d'Aragó el 1128, després d'un setge de més d'un any. Com a base d'operacions el rei aragonès va edificar una fortalesa a uns cinc kilòmetres al sud-est, un castell nou que amb el temps donaria lloc a la població de Castilnuevo.

MOLINA DE ARAGÓN
Tallers i botigues de bicicletes
HURTADO BICICLETAS (949830314)
C/ del Carmen, 20

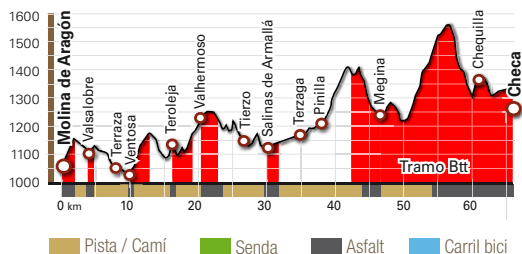
Les Tres Taifes 4

Guia Btt del Camino del Cid

Molina de Aragón - Checa

Maig 2016

DTM Digitalisat

Aquesta és una de les etapes reina del Camí del Cid, tant per l'exigència física com pels atractius. Et recomanem que isques d'hora i dosifiquis les teues forces per a gaudir al màxim d'un dels trams més intensos de tota la ruta. Especialment cal reservar energies per al tram final entre Mágina i Chequilla, amb forts desnivells i d'una bellesa enlluernadora.

■ Pista / Camí ■ Senda ■ Asfalt ■ Carril bici

Molina de Aragón
(3.572 hab.)

Km 0
3,5 km
4,4 km
7,9 km
9,7 km
16,3 km

Valsalobre
(5 hab.)

Terraza
(5 hab.)

Ventosa
(23 hab.)

Teroleja
(11 hab.)

Partim del plaçó del Camí del Cid a l'església de San Francisco per la carretera CM-210 que porta a l'Alto Tajo. A l'eixida de la població (km 0,2) deixem el Camí del Cid senderista que es desvia pel polígon industrial.

▶▶ Començament de tram Btt (1,5 km)

Continuem 1,5 km ascendint per la carretera CM-210 després de les marques Btt, fins a un tram pla on es reprén el Camí Senderista.

El camí senderista arriba per una senda per l'esquerra i s'incorpora a la carretera (km 1,7) per la qual circulem. Continuem per aquesta poc més de 200 m, per a agafar un camí a l'esquerra (km 1,9). El camí es va distanciant de la carretera entre camps de cultiu i guaret, i acaba a Valsalobre (km 3,4).

Ens dirigim des de l'església a la carretera d'entrada a la població on una fletxa direccional (km 3,6) indica que hem d'agafar un tram Btt.

▶▶ Començament de tram Btt (1 km)

Seguim per l'asfalt fins a la carretera CM-210 que agafem a l'esquerra. A 600 m reprén el Camí senderista per un camí (km 4,6).

El camí de ferm bo deixa la carretera i avança entre camps de cereal. Després d'un breu descens creua un rierol (km 7,6) i arribem a Terraza (km 7,9).

Creuem el caseriu pel camí principal deixant arrere la carretera d'accés i continuem per una pista bona en direcció nord-oest. El camí arriba a la carretera als voltants de Ventosa (km 9,7) on una fletxa ens indica que hem de deixar el camí senderista per un tram Btt.

▶▶ Començament de tram Btt (2,6 km)

Seguim per la carretera a mà esquerra 500 m fins a un desviament per una pista a l'esquerra (km 10,2). La pista ascendeix lentament per una pineda fins a reprendre el camí senderista en la part alta (km 12,3).

La pista ens porta a un encreuament en un clar on girem a l'esquerra (km 12,4). A poc a poc s'introdueix en la pineda i comença un descens. Arribarem a una collada per on s'ix de la pineda i, un poc més avant, en un encreuament (km 15,7) seguirem pel camí de la dreta en ascens cap al poble, per a arribar en breu a la població (km 16,2).

FICHA	Distància 66,3 km	Ascens acumulat 1.550 m
	Dificultat física Alta	Descens acumulat 1.260 m
	Dificultat tècnica Mitjana	Temps estimat 8 h 10 m
	IBP Índex dificultat 144	Senyalització GR y Btt

Base cartogràfica del © Instituto Geográfico Nacional de España. Actualizada y completada en 2015

Cap al cor de L'ALTO TAJO

L'etapa s'endinsa en el Parc Natural de l'Alto Tajo, un espai natural de gran bellesa format per una xarxa de barrancs i congosts profunds pels quals serpenteja el riu Tajo i els seus afluents. Una de les parades obligades és el Santuari de la Virgen de la Hoz (a 2,6 km de Ventosa), a l'entrada d'un congost obert pel riu Gallo.

Llegenda

- Camí senderista
- Tram Btt
- Tram senderista no pedalable
- Pedalabilitat reduïda
- Enllaç amb altres rutes
- Senyalització**
- Tram GR (Gran Recorregut)
- Tram No GR
- Petit Recorregut (PR)
- Camí de Sant Jaume

- Tipus de ferm**
- Asfalt, pista o carril bici
- Camí rural
- Senda

Escala 1:63.000

www.caminodelcid.org

MOLINA DE ARAGÓN
Tallers i botigues de bicicletes

HURTADO BICICLETAS (949830314)
C/ del Carmen, 20

Les Tres Taifes

Guía Btt del Camino del Cid

4

Teroleja
(11 hab.)

Km 16,3

4,3 km

Valhermoso
(35 hab.)

Km 20,6

6,1 km

Tierzo
(26 hab.)

Km 26,7

2,4 km

Salinas de Armallá
(hostal)

Km 29,1

6,2 km

Terzaga
(18 hab.)

Km 35,3

2,9 km

Pinilla de Molina
(17 hab.)

Km 38,2

7,9 km

Megina
(50 hab.)

Km 46,1

Una fletxa direccional a la part alta ens indica el començament d'un **tram Btt**.

► Començament de tram Btt (3 km)

Descendim per Teroleja fins a la carretera GU-960 i seguim per aquesta (km 16,8) a mà esquerra. A 200 m hem d'abandonar-la per una pista de ferm bo a la dreta (km 17). Arribem a un encreuament (km 18,2) però seguim pel camí principal que ascendeix per una pineda. En un encreuament es reprèn el **camí senderista del Cid** (km 19,3).

El camí segueix en ascens; passa al costat de la *font vella*, després per un abeurador (km 20) i finalment arriba a la carretera (km 20,6) pel costat de **Valhermoso**.

► Començament de tram Btt (2,3 km)

El **camí senderista** discorre per una senda paral·lela a la carretera. Nosaltres seguirem aquest tram per l'asfalt fins a arribar a la *carretera CM-210* on es reprèn el **camí senderista del Cid** (km 23,3).

En l'encreuament amb la *carretera CM-210* (km 23,3) seguim a la dreta pel voral uns 500 m fins a agafar un desviament per un camí a l'esquerra (km 23,8). Arribem a diversos encreuaments (km 24,8 i 25,9), però seguim sense desviar-nos-en. Després d'una baixadeta arribem a **Tierzo** pel nord de la població (km 26,6).

Partim des de l'església i la font per un carrer que deixa l'Ajuntament a l'esquerra i abandona la població per un camí en direcció oest. Passem unes pistes esportives i en un encreuament (km 27) ens desviem a l'esquerra, creuant el *rirol del poble*. El camí ascendeix fins a una *collada* al costat de les *ruïnes del despoblat d'Armallá* (km 28,6). Allí agafem un camí pedregós a la dreta que descendeix entre les antigues cases, passa pel safareig i acaba a **Salinas de Armallá** i la *carretera CM-210* (km 29,1).

► Començament de tram Btt (2 km)

Agafarem la carretera (km 29,1) a mà esquerra (direcció **Terzaga**). A 400 m el **Camí senderista** pren un camí a la dreta pel *pont del Rey*, però nosaltres seguirem recte sense abandonar l'asfalt. Abans d'un gran encreuament abandonarem la carretera per un camí a l'esquerra (km 31,1) on es reprèn el **Camí del Cid senderista**.

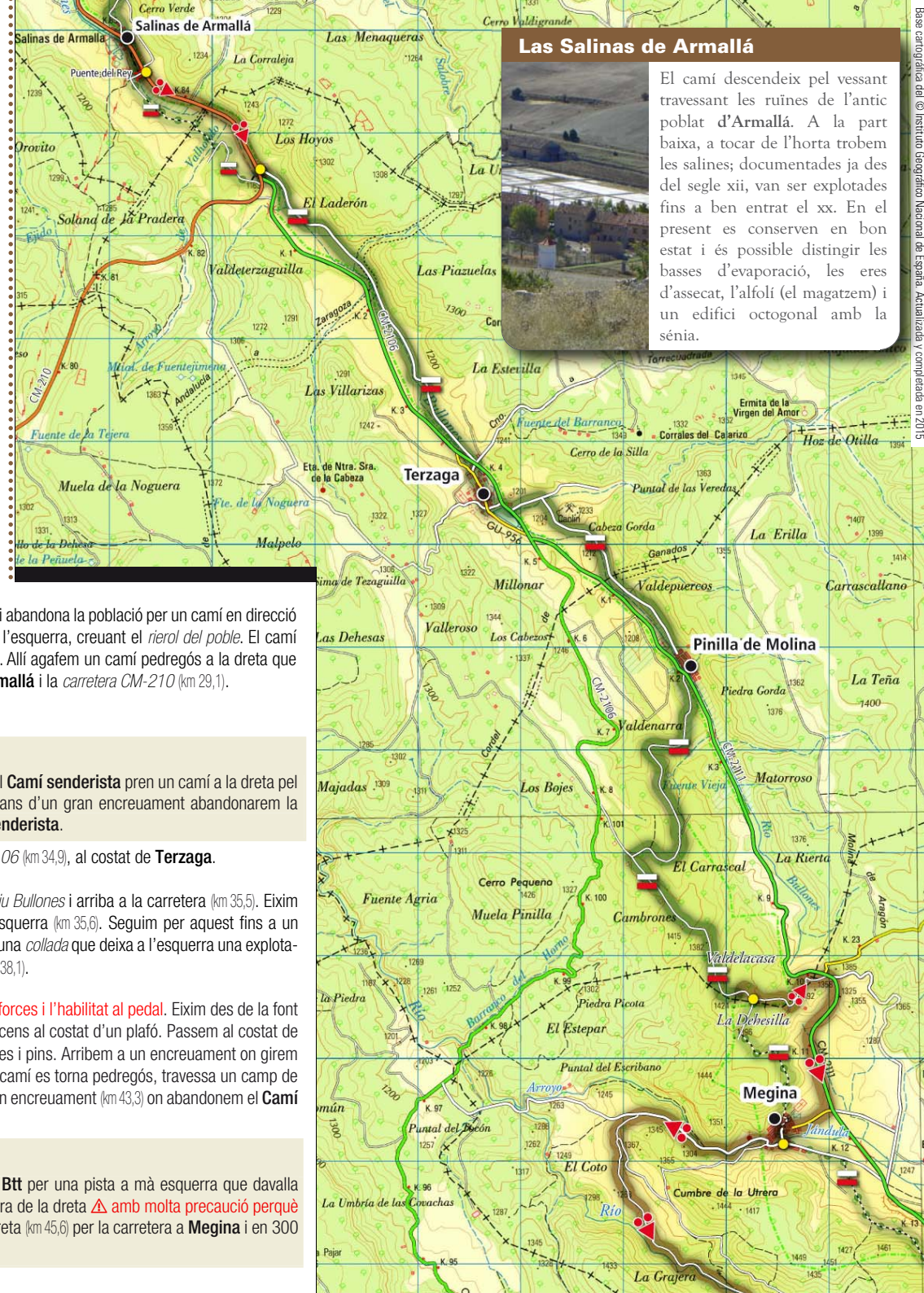
El camí de ferm bo va amb el *riu Bullones* a la dreta i acaba en la *carretera CM-2106* (km 34,9), al costat de **Terzaga**.

Eixim pel *carrer Real* fins a un camí al costat de les salines (km 35,3) que creua el *riu Bullones* i arriba a la carretera (km 35,5). Eixim a l'asfalt i continuem 100 m a la dreta fins a un desviament per un camí a l'esquerra (km 35,6). Seguim per aquest fins a un encreuament (km 35,9) en el qual girem a la dreta per a iniciar un curt ascens fins a una *collada* que deixa a l'esquerra una explotació minera (km 36,2). El camí continua al costat del *riu Bullones* i acaba a **Pinilla** (km 38,1).

△ El tram fins a Megina és un recorregut exigent que posarà a prova les nostres forces i l'habilitat al pedal. Eixim des de la font en l'entrada de **Pinilla** (km 38,2) i creuem la carretera continuant per un camí en ascens al costat d'un plató. Passem al costat de la font vella (km 39) i, a poc a poc, anem endinsant-nos en un bosc d'alzines, savines i pins. Arribem a un encreuament on girem a l'esquerra (km 41). Passem pel costat d'una pedrera (km 41,6) però seguim dret. El camí es torna pedregós, travessa un camp de cultiu (km 42) i més avant ignorarem un desviament a l'esquerra (km 42,5). Arribem a un encreuament (km 43,3) on abandonem el **Camí senderista** per un **tram Btt**.

► Començament de tram Btt (3 km)

Deixem arrencar el **Camí Senderista** i continuem seguint la **senyalització Btt** per una pista a mà esquerra que davalla ràpidament fins a arribar a la *carretera CM-2111* (km 44,2). Prenem la carretera de la dreta △ amb molta precaució perquè **davallarem a gran velocitat**. En la part baixa agafem un desviament a mà dreta (km 45,6) per la carretera a **Megina** i en 300 m arribem a la població on es reprèn el **Camí del Cid Senderista** (km 46,1).

Las Salinas de Armallá

El camí descendeix pel vessant travessant les ruïnes de l'antic poblat d'Armallá. A la part baixa, a tocar de l'horta trobem les salines; documentades ja des del segle xii, van ser explotades fins a ben entrat el xx. En el present es conserven en bon estat i és possible distingir les basses d'evaporació, les eres d'assecat, l'alfolí (el magatzem) i un edifici octogonal amb la sènia.

Les Tres Taifes

Guia Btt del Camino del Cid

4

Megina

(50 hab.)

Km 46,1

Exim des de la font del *carrer Real* (km 46,1) per un camí (*carrer Jandullila*) que creua el *riol Jándula* i arriba a un encreuament (km 46,2) al costat d'uns antics edificis. En aquest punt deixem el **Camí Senderista** per un **tram Btt**.

► Començament de tram Btt (14,4 km)

Tenim davant un dels trams més atractius del **Camí del Cid**. Tot el recorregut va per pistes de ferm bo o asfalt, però això exigirà un **esforç extra a les nostres cames, ja que supera els 400 m de desnivell**. Comencem per la pista (km 46,2) en direcció oposada al **Camí senderista**, arribem a un encreuament i girem a la dreta per un pont (km 46,4) que ens retorna al poble. Agafem a l'esquerra una còmoda pista que s'allunya de la població seguint el *riu Jándula*. Seguirem alerta a la senyalització i després d'ascendir un petit coll (km 48) descendim ràpidament fins al *riu Cabrillas* (km 49,8), que creuem per un pas sense dificultat. La pista continua al costat del riu. Poc després de creuar-lo de nou (km 50,5) comença l'ascens per una pineda espessa.

Chequilla

(18 hab.)

Km 61,1

Checa

(328 hab.)

Km 66,3

► **▲ L'ascens és fort i en algun punt és possible que ens obligue a espantar la bicicleta** però resulta agradable. Arribem a una *collada* (km 52,8) on el ferm es torna més pedregós i, ben prompte, passem una tanca (km 53,5) que ens assegurem de deixar tal com la trobem. La pista ens condueix fins a la *carretera de Chequilla a Peralejos*, que agafem a mà esquerra (km 54,3). Després d'alguna forta pujada comença un divertit descens que ens du ràpidament a **Chequilla**. Poc abans d'arribar a la població, reprenem el **Camí del Cid senderista** que s'incorpora per una pista a la nostra esquerra (km 60,4).

Entrem a **Chequilla** per la carretera i ens dirigim a la font que hi ha al costat de l'església, a l'eixida de la població (km 61,1). Allí el **Camí Senderista** es dirigeix per un camí cap al frontó però nosaltres prenem un **tram nou Btt**.

► Començament de tram Btt (5,1 km)

Des dels panells del Camí del Cid (km 61,1) seguim per la carretera que descendeix ràpidament fins a un pont sobre el *riu Cabrillas* al costat de la *carretera CM-2111* (km 63,2). Prenem aquesta nova carretera a mà dreta **▲ amb precaució, ja que no hi ha quasi voral**. Ràpidament arribem a **Checa**, a la part baixa de la població (km 66,3), al costat d'una *ermita* i la *caserna de la Guàrdia Civil*.

Geologia a Chequilla

A l'entorn de Chequilla el camí ens porta al costat de fascinants formacions geològiques esculpides sobre gresos i conglomerats rojosos. Recomanem una ràpida visita a la *ciutat encantada* als afores de la població on podrem trobar fins i tot una singular plaça de bous.

! Qui vol alguna cosa...

El **tram BTT** entre **Megina** i **Chequilla** és la cirereta d'aquesta exigent etapa. Si arribes amb temps i amb forces no ho dubtes: és el tram més bonic de la jornada. En cas contrari, pots arribar a **Checa**, a 10 km, seguint la *carretera CM-2111*, la qual cosa t'exigirà salvar una forta *collada*.

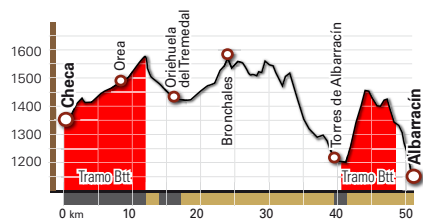
Les Tres Taifes 5

Guia Btt del Camino del Cid

Checa - Albarrasi

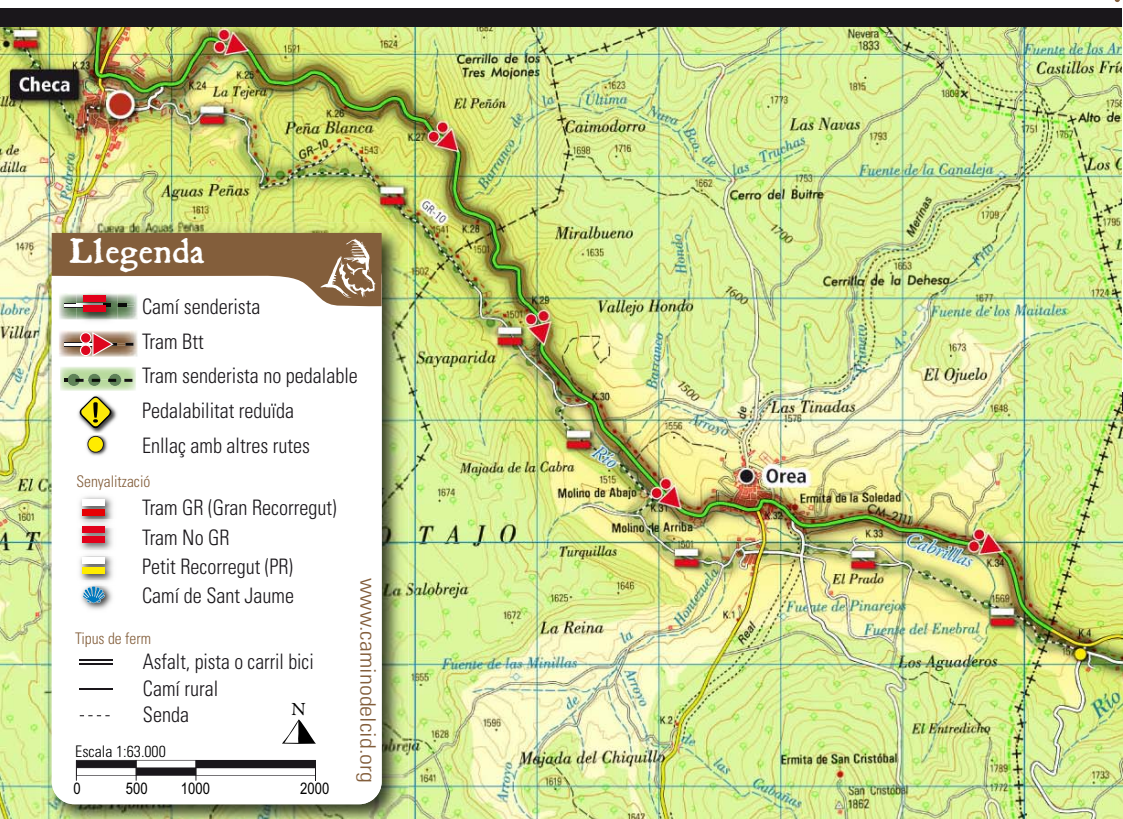
Maig 2016

UTM 28QUB06

■ Pista / Camí
 ■ Senda
 ■ Asfalt
 ■ Carril bici

Etapa de muntanya amb forts desnivells que travessa la *serra del Tremedal* de nord a sud i descendeix per la *vall del riu Guadalaviar* fins a arribar a **Albarrasi**. Al llarg del recorregut gaudirem pedalejant pels seus espectaculars espais naturals, tot i que en algun tram, la forta pendent o el ferm pedregós ens obligaran a baixar de la bicicleta i espentar uns metres.

Llegenda

- Camí senderista
 - Tram Btt
 - Tram senderista no pedalable
 - Pedalabilitat reduïda
 - Enllaç amb altres rutes
- Senyalització
- Tram GR (Gran Recorregut)
 - Tram No GR
 - Petit Recorregut (PR)
 - Camí de Sant Jaume

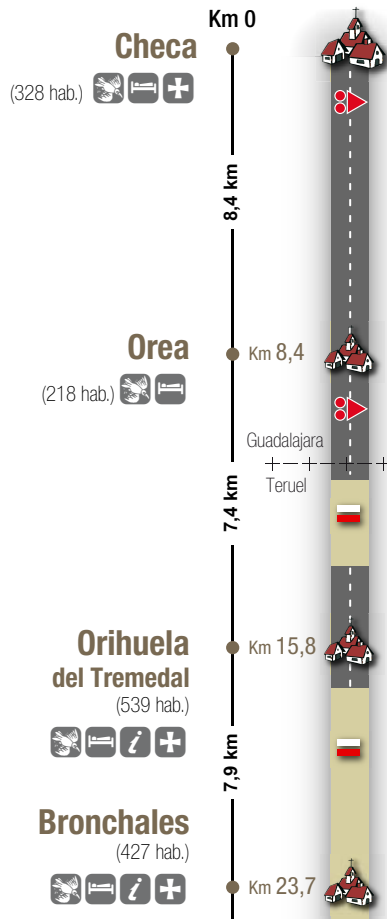
- Tipus de ferm
- Asfalt, pista o carril bici
 - Camí rural
 - Senda

Escala 1:63.000

www.caminodelcid.org

FICHA

Distància 50,9 km	Ascens acumulat 845 m	Tram Btt Si
Dificultat física Alta	Descens acumulat 1.080 m	Senyalització GR i Btt
Dificultat tècnica Mitjana	Temps estimat 6 h	IBP Índex dificultat 75

► Començament de tram Btt (8,3 km)

Reprenem el camí a l'entrada a **Checa**, al costat dels plafons del Camí del Cid. Continuarem per un **tram Btt** ja que el **Camí del Cid senderista** va per sendes de pedalabilitat reduïda. Prenem la *carretera CM-2111* en direcció **Orea** que coincideix amb el **Camí del Cid a motor**. La carretera ascendeix gradualment remuntant el *riu Cabrillas*. En 1,4 km arribem a un mirador on podem fer una pausa i gaudir de l'impressionant paisatge de l'**Aito Tajo**. La carretera segueix en ascens i s'encaixona, serpentejant amb el riu sempre a la nostra dreta fins a arribar a **Orea** (km 8,2).

► Començament de tram Btt (3,3 km)

Després d'una pausa seguim per la *carretera CM-2111* en direcció **Orihuela**. La carretera continua en ascens fins a una *collada* on anirem alerta, ja que hem d'abandonar l'asfalt per un camí de terra a la dreta (km 11,6) on es reprèn el **camí senderista**.

Als 20 m deixem el camí per una còmoda pista a mà esquerra que davalla seguint el *riu Gallo*. Passem pel costat d'un petit embassament (km 13,3) per a eixir de nou a la carretera (km 14). Seguirem per ella a mà dreta fins a un encreuament (km 14,7) on continuem recte per una carretereta entre xops que ens condueix a **Orihuela** fins a la plaça de bous (km 15,4).

Creuarem la població pel *carrer Centro* sota la imponent església per a eixir a la carretera des del *carrer San Roque* (km 16). A escassos 250 m de l'eixida de la població abandonem la carretera per un camí a la dreta (km 16,9) que creua el *riu Gallo* i el *riera l'Ojos* per sengles ponts. Arribem a un encreuament (km 17,2) on seguim el camí de l'esquerra. Ignorem diversos desviaments laterals (km 18,3, 18,6 i 18,9) sense desviar-nos del camí principal. Deixem arrere una pineda i el camí descriu una llarga recta entre camps de cultiu. El camí creua el *barranc del Campo* (km 21,3) i de la *Tejería* (km 22) ascendint per lloses suaus. Creuarem el *barranc de la Rambla* (km 23) i en breu ja entrem a **Bronchales** pel *carrer Mayor* (km 23,4), al nord de la població.

Les Tres Taifes

Guía Btt del Camino del Cid

Bronchales
(427 hab.)

Km 23,7

15,7 km

Torres de Albarrasi
(171 hab.)

Km 39,4

11,3 km

Albarracin
(947 hab.)

Km 50,7

Exim des de l'ermita de San Roque (km 24) per un camí de bon ferm entre cultius. Creuem un parell de barrancs (km 24,5 i 24,9) i continuem pel camí principal ignorant petits desviaments laterals (km 26,3 i 27,9). Arribem a un encreuament tot just al bosc (km 28,2) i prenem el camí de l'esquerra que comença un ascens. **▲ El ferm es torna pedregós i ens obligarà a baixar de la bicicleta en algun moment**; a la nostra dreta s'aprecien rius de pedres. Acaba l'ascens en una collada (km 29,4) des d'on comença un descens entre pinedes i prades fins que s'arriba a un encreuament (km 31,8) al costat de la font de La Cruz. Nosaltres girem a la dreta ascendint fins a una collada (km 32,9) a la dreta de l'alt de la Pedriza. Des d'ací el camí descendeix seguint el barranc de Valdemonderde per una pista de bon ferm. Després d'unes **▲ fortes corbes de baixada**, arribem a un desviament (km 35,2) però ens mantenim pel nostre camí. El camí s'ha allunyat del fons del barranc conreat i discorre a mig vessant per la pineda. Deixem a l'esquerra un esquer per a voltors (km 38,1) i als pocs metres gira a la dreta per a tornar a davallar fins a una granja (km 39,1) al costat del barranc de l'Ontanar. El camí s'acaba en la carretera A-1512 (km 39,5), a menys de 700 metres de Torres d'Albarracin.

► Començament de tram Btt (7,4 km)
Prenem la carretera A-1512 a mà esquerra. A 1 km el Camí del Cid senderista ens abandona per un camí a l'esquerra (km 40,5). Nosaltres seguim 600 m per la carretera fins a un desviament (km 41,1) senyalitzat amb el GR-113 (cami natural) per una pista a l'esquerra. Iniciem l'ascens per la pista de ferm dur en la qual ben prompte s'incorpora el Camí Senderista (cal obviar-lo ja que va per sendes no pedalables). **▲ La pista va guanyant pendent i el ferm pedregós dificulta el pas en algun punt**. Després de 3 km d'ascens arribem a un encreuament (km 44,1) on agafem un desviament a la dreta. Des d'allí la pista davalla lleugerament i planeja. Passem pel mas de la Rochilla (km 45,8) i seguim, sense desviar-nos del camí principal, fins a un encreuament (km 48,1) on reprenem el Camí senderista.

Seguim sense deixar la pista principal i poc més avant ens deixa el PR-TE 1 per una senda a la dreta (km 48,7). El camí rodeja pel Tozal Bandera i **▲ augmenta el pendent per la qual cosa hem de controlar la velocitat en el descens** per a gaudir d'una de les imatges més belles de tot el Camí del Cid. Ignorem un desviament a l'esquerra (km 50) i un altre a la dreta (km 50,4) per a arribar finalment a la població tot just a les impressionants muralles seues (km 50,5).

Rius de pedra

En el tram que travessa la serra passat Bronchales podem apreciar en algun punt certes formacions de rius de pedra. Es tracta d'un modelatge d'origen glacial que presenta acumulacions lineals de blocs de quarzita de grandària mitjana. En aquesta part de la serra es poden descobrir els rius de pedra més extensos d'Europa.

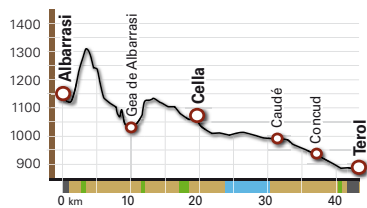
Les Tres Taifes

Guia Btt del Camino del Cid

Albarrasi - Cella / Terol

Maig 2016

UTM Desambolig

■ Pista / Camí ■ Senda ■ Asfalt ■ Carril bici

Etapa senzilla en la qual s'abandona el paisatge serrà per a descendir a *depressió de Terol*. L'eixida d'**Albarrasi** per l'antic camí a **Gea** posarà a prova la nostra habilitat al manillar. A **Gea** descobrirem l'aqüeducte romà que ens guiarà fins a **Cella** per camins de ferm bo i algun tram de senda. Podem continuar el nostre camí i acabar a **Terol** seguint un tram de la *Via Verda Ojos Negros*.

FICHA

Distància 20,7 / 44 km	Ascens acumulat 320/350 m	Tram Btt No
Dificultat física Baixa	Descens acumulat 460/620 m	Senyalització Marques GR
Dificultat tècnica Mitjana	Temps estimat 2h 25m / 4h 10m	IBP Índex dificultat 44 / 54

Albarrasi

(947 hab.)

Gea de Albarrasi

(397 hab.)

Km 0

10,2 km

Ens dirigim pel *barri de Santa Bàrbara* en direcció al càmping. En un encreuament (km 1,4), una fletxa direccional ens indica un camí que ascendeix pel vessant allunyant-se de la població, el qual coincideix amb el *PR-TE 1*. L'antic camí de ferradura, **△ pedregós i en ascens, posarà a prova la nostra tècnica, obligant-nos a baixar de la bicicleta en algun tram**. Arribem a una *collada* (km 3,3) en el punt més elevat de l'etapa, on ens incorporem per l'esquerra a una pista (km 3,4) que ve de la pineda. En poc més de 200 m la pista arriba al costat de les *paridores del Portichuelo* on sorgeix un caminet a la dreta de ferm pitjor (km 3,7) que davalla fins a mitjan vessant d'un barranc. Salvem un barranc lateral i poc més avant les marques es desvien per una senda però **△ nosaltres seguim el descens per la pista pedregosa**. En 800 m s'acaba el descens i agafem a un camí de ferm bo a mà dreta (km 6,3). El camí avança ràpid entre camps conreats, deixa arriere el *Peirón de Santa Bàrbara* (km 7,2), creua una pinedeta (km 7,8) i descendeix fins al *barranc Tobias* on ens incorporem a una pista principal amb un gir a l'esquerra (km 8,6). Després d'una pujada deixem de banda un desviament (km 8,9) i continuem recte fins a arribar a l'*ermita de San Antonio* (km 9,5) i entrar a **Gea** per un *viacrucis* per a acabar al costat del *pont* (km 9,9).

Base cartogràfica del © Instituto Geográfico Nacional de España. Actualizada y completada en 2015

Gea de Albarrasi

(397 hab.)

Cella

(2.786 hab.)

Km 10,2

10,7 km

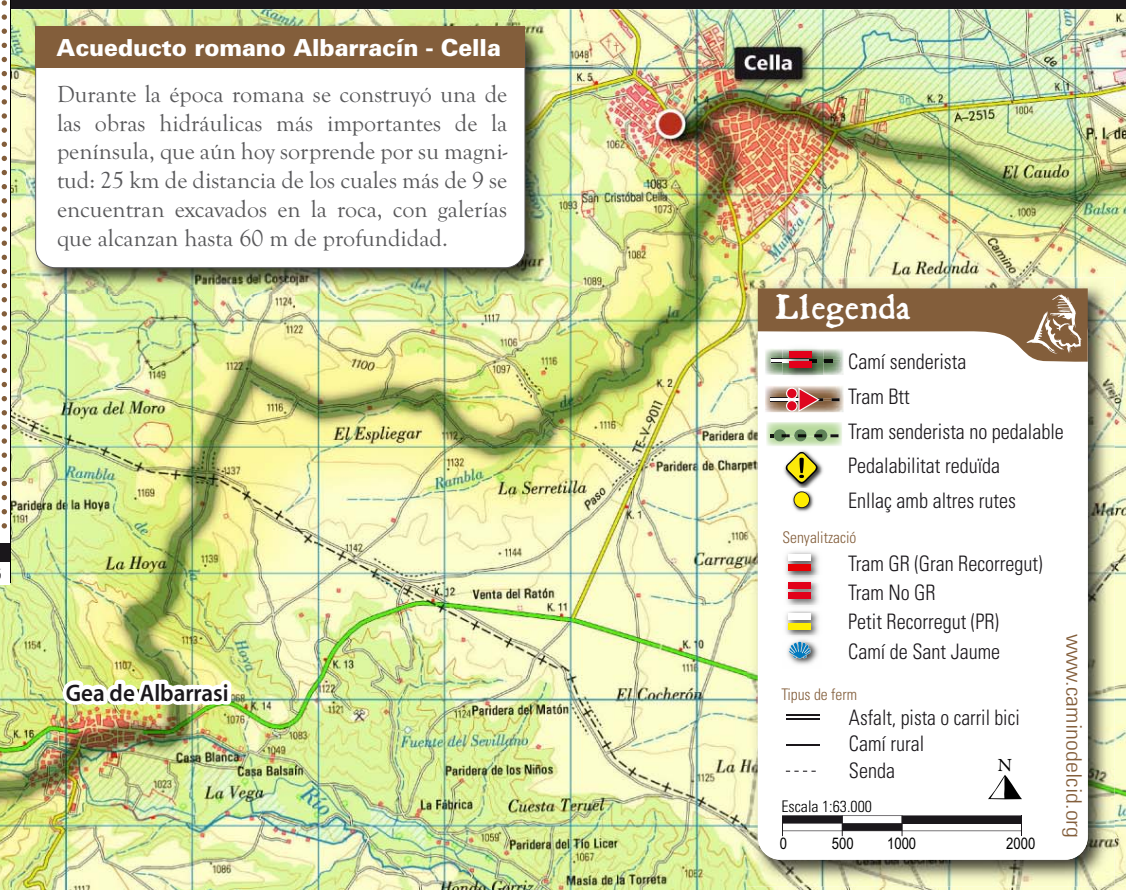
Km 20,9

Creuem la població pel carrer *San Roque* fins que arribem al *Centre d'Interpretació de l'Aqüeducte Romà* (km 10,8). Creuem la *carretera A-1512* i agafem un camí de ferm bo que passa per la dreta del *cementeri* (km 10,9) i condueix fins a un *àrea recreativa* al costat del *jaciment de l'Aqüeducte Romà* restaurat i interpretat (km 11,8). Allí prenem la ruta senyalitzada fins a **Cella** de la *senda de l'Aqüeducte Romà* que ascendeix per una senda definida per fileres de pedra i **△ que ens obligarà a espentar la bici uns metres**. En 400 m seguim per un camí mal conservat (km 12,3) prop d'un camp conreat [**△ vegetació alta**]. Avancem fins a arribar a una pista (km 13,5) per la qual girem a la dreta però cal abandonar-la a poc més de 70 metres per un altre camí a l'esquerra (km 13,6). Arribem a un desviament (km 14,5) que abandona el camí per la dreta i ens condueix a les *paridores de l'Espliegar*. Ignorem dos desviaments a l'esquerra (km 15,6 i 16) i un a la dreta (km 16,5), continuant fins a un encreuament al costat de la *paridora* i la *font de la Tejería* (km 17,3). Allí, girem a l'esquerra i en 50 metres abandonem el camí per una senda a la dreta. La senda va pel fons de la *rambla de la Muñeca*. Poc després de passar una represa (km 18,8) ascendeix pel marge esquerre al costat d'un *abeurador* fins a arribar a un camí (km 19,7) tot just en una *zona de descans* amb interpretació de l'aqüeducte a les *eres de Cella*. Continuarem per senda seguint un tram descobert de l'aqüeducte entre velles construccions agrícoles abandonades. Entrem a **Cella** pel carrer de la *Rambla* (km 20,2) i ens dirigim fins al *pou artesiana*.

Acueducto romano Albarracín - Cella

Durante la época romana se construyó una de las obras hidráulicas más importantes de la península, que aún hoy sorprende por su magnitud: 25 km de distancia de los cuales más de 9 se encuentran excavados en la roca, con galerías que alcanzan hasta 60 m de profundidad.

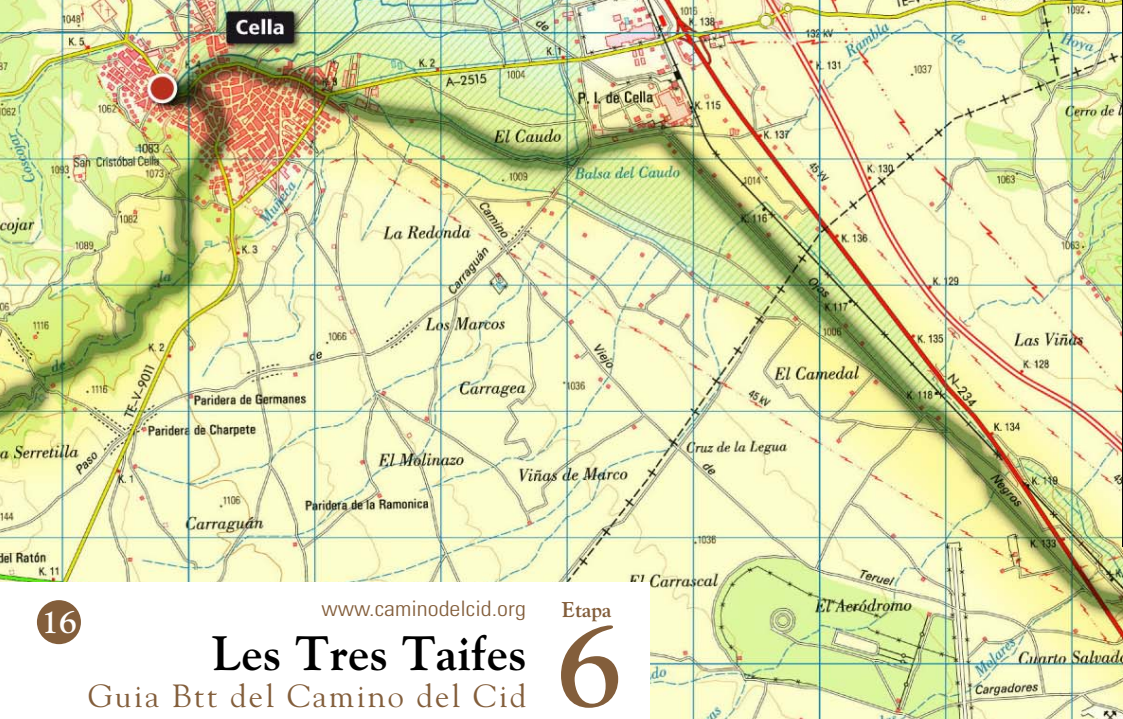
Llegenda

- Camí senderista
- Tram Btt
- Tram senderista no pedalable
- Pedalabilitat reduïda
- Enllaç amb altres rutes
- Senyalització**
- Tram GR (Gran Recorregut)
- Tram No GR
- Petit Recorregut (PR)
- Camí de Sant Jaume
- Tipus de ferm**
- Asfalt, pista o carril bici
- Camí rural
- Senda

Escala 1:63.000

0 500 1000 2000

Concud
(146 hab.)

Km 37,2

6,8 km

TEROL
(32.793 hab.)

Km 44

Partim des de l'església pels carrers *Homo* i *Larga* fins a un desviament a la dreta (final de barana) (km 37,6) que abandona la població per una baixada. El camí va entre l'escarpament i l'horta del rierol de *Concud*. Arribem a una carretera (km 38,8) que creuem per a continuar recte per un camí asfaltat. En arribar a la *Masia del Chantre* girem a la dreta (km 39,6) seguint els edificis. Deixem arriere una carretera (km 39,7) que condueix a **Terol**; l'asfalt desapareix i seguim recte fins al túnel sota la carretera N-420 (km 39,8). Passem per aquest i arribem a un encreuament on agafem el camí de la dreta (km 39,9) fins a una xopada (km 40,3). El camí va paral·lel al rierol al costat d'una tanca fins a un encreuament on estarem alerta, perquè devem girar a la dreta i Δ creuar la llera per un gual (km 40,7). El camí ascendeix unes metres i es desvia per una senda entre les fites d'un camp, seguint l'escarpament. La senda es converteix en camí (km 41,1) i gira a la dreta per a travessar un túnel sota el ferrocarril (km 41,3). Després del túnel girem a l'esquerra prenent un camí en direcció sud que acaba en la carretera a **Terol** (km 42,4). Seguirem a l'esquerra per la carretera, que creua el riu *Alhambra*. Entrem en la població per l'*avinguda de Saragossa* i ens dirigim fins al *passeig de l'Óvalo* (km 44).

16 www.caminodelcid.org Etapa **6**

Les Tres Taifes

Guia Btt del Camino del Cid

Cella
(2.786 hab.)

Km 20,9

10,9 km

Caudé
(201 hab.)

Km 31,8

5,4 km

Concud
(146 hab.)

Km 37,2

Comencem la nostra etapa des del pou artesiana. Seguim per l'*avinguda de la Font* i el carrer de *San Antonio* fins a l'encreuament amb la carretera (km 22,3). Allí continuem recte per un camí asfaltat en direcció sud-est que deixa a l'esquerra un polígon industrial i abandona la població entre camps de cultiu, convertit ja en camí de terra (km 22,8). Arribarem al costat d'un canal de l'aigua (km 23,3) que seguim a la seua dreta fins que arribem a un encreuament on ens incorporem a un camí a l'esquerra (km 24,4). De seguida arribem a un altre encreuament en el qual ens desviem a la dreta (km 24,5) i continuem amb la tanca d'una gran fàbrica a la nostra esquerra. Unes antigues construccions ferroviàries a la nostra dreta delaten el començament de la *Via Verda Ojos Negros* (km 25,1) per la qual marxarem al llarg d'una prolongada línia recta. Després de creuar per un pas a nivell sota la carretera nacional (km 30,2) abandonem la *Via Verda* per un camí a la dreta (abans d'arribar a un antic pont) (km 48,1) que s'aproxima al ferrocarril i continua a mà dreta (km 30,6). El camí passa entre nombroses construccions agrícoles i acaba en la carretera a **Caudé** (km 31,5), per la qual continuem. Després de creuar el pont sobre el rierol de *Concud* arribem a **Caudé** al costat de l'església (km 31,8).

Eixim des de l'església; girem a la dreta cap al safareig i continuem recte fins al carrer *Nueva* que va allunyant-se de la població entre construccions agrícoles fins a convertir-se en un camí de terra (km 32,3). Arribem a un encreuament i continuem per la dreta (km 32,6); el camí davalla el petit escarpament fins a les xopades al voltant del rierol de *Concud* i passa per sota del pont de la carretera (km 33,3). Sorgeix un desviament a la dreta (km 34,5), però continuem entre el peu de l'escarpament i l'horta. El camí s'acosta a les vies (km 35,2) i continuem unes metres a la seua esquerra, rebutjant un camí que travessa el ferrocarril. Arribem a un encreuament (km 36,2); continuem recte per un pas sobre el barranc de la *Rama* on el camí fa una corba a la dreta. Arribem a *Concud* pel carrer del *Pilar* (km 36,7).

TEROL

Tallers i botigues de bicicletes

- Ciclos Mudéjar (978610445)
C/ San León Magno, 5
- Sólo Bici Teruel (978612371)
C/ Dublín, 1 Polígono La Paz
- Motos Casa Marco (978612068)
Av. Sagunto, 112
- Biciate (622106012)
C/ Nicanor Villalt, 16 - 4°